

ONDINE

ONDINE

JORMA
HYNNINEN

EEVA-LIISA
SAARINEN

MATTI
SALMINEN

JORMA
SILVASTI

FINNISH
NATIONAL
OPERA
ORCHESTRA
AND
CHORUS

ULF
SÖDERBLOM

AULIS SALLINEN

KULLERVO

OPERA IN TWO ACTS

D I G J T A L

ODE 780-3T

AULIS SALLINEN
KULLERVO
Opera in Two Acts

Jorma Hynninen
Eeva-Liisa Saarinen
Matti Salminen
Jorma Silvasti
Finnish National Opera Orchestra and Chorus
Ulf Söderblom

Aulis Sallinen

AULIS SALLINEN

KULLERVO

OPERA IN TWO ACTS

OPER IN ZWEI AKTEN

OPÉRA EN DEUX ACTES

KAKSINÄYTÖKSINEN OOPPERA

Libretto: Aulis Sallinen

(Derived from the epic *Kalevala* and from the play *Kullervo* by Aleksis Kivi.

English translation: Adam Pollock)

Composed 1986–88

World Première: Los Angeles, 25 February 1992

KULLERVO

MOTHER / *ÄITI*

KALERVO

(Kullervo's father/Kullervon isä)

KIMMO

SISTER / *SISAR*

SMITH'S YOUNG WIFE / *SEPÄN NUORI VAIMO*

HUNTER / *METSÄSTÄJÄ*

UNTO

UNTO'S WIFE / *UNTON VAIMO*

TIERA

1st MAN / *1. MIES*

2nd MAN / *2. MIES*

BLIND SINGER / *SOKEA LAULAJA*

JORMA HYNNINEN, baritone

EEVA-LIISA SAARINEN, soprano

MATTI SALMINEN, bass

JORMA SILVASTI, tenor

SATU VIHAVAINEN, soprano

ANNA-LIISA JAKOBSSON, mezzo-soprano

PERTTI MÄKELÄ, tenor

JUHA KOTILAINEN, baritone

PAULA ETELÄVUORI, alto

MARKO PUTKONEN, bass

MATTI HEINIKARI, tenor

ESA RUUTTUNEN, baritone

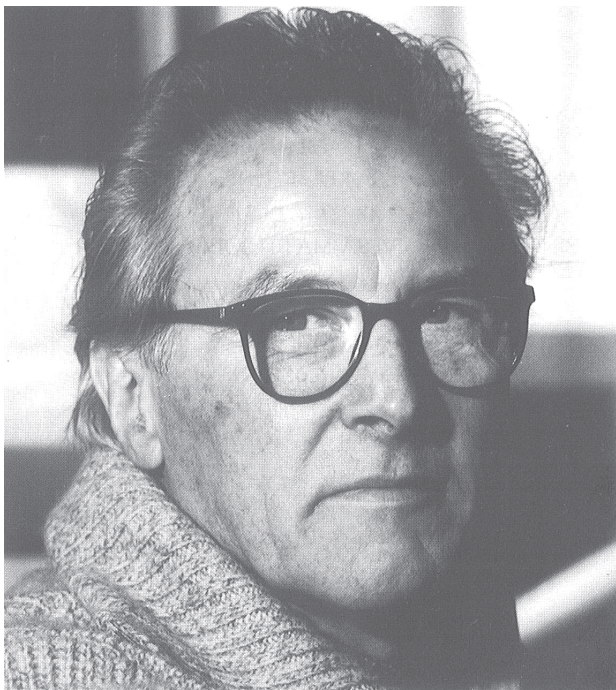
VESA-MATTI LOIRI

FINNISH NATIONAL OPERA ORCHESTRA

FINNISH NATIONAL OPERA CHORUS

Chorus master: Matti Heroja

ULF SÖDERBLOM, conductor

Ulf Söderblom

PEKKA HAKO:	Page
“Writing an Opera Is Like a Long Journey”	12
„Das Komponieren einer Oper gleicht einer langen Reise“	15
« Créer un opera, c’est faire un long voyage »	18
”Oopperan tekeminen on kuin pitkä matka”	21
 SYNOPSIS:	
English	24
Deutsch	26
Français	29
Suomi	31
 LIBRETTO	 34

Produced in collaboration with the Finnish National Opera

Recordings: House of Culture, Helsinki, September 1991 (An Ambisonic Recording)

Engineers: Robi de Godzinsky, Matti Heinonen

Producer: Seppo Siirala

Assistant Producer: Jukka Rissanen

Original Cover Design: Pekka Lehtinen

Original Cover Photo: Ari Heinonen

Executive Producer: Reijo Kiilunen

Co-Producer: Paavo Suokko

© 1992 Ondine Oy, Helsinki

This compilation: © & © 2014 Ondine Oy, Helsinki

Booklet Editor: Joel Valkila & Elke Albrecht

Photos: Maarit Kytöharju (Aulis Sallinen), Reiner Frommer (Ulf Söderblom)

Cover painting: Oriontrail | Dreamstime.com

Design: Armand Alcazar

Recorded in the presence of the composer

Publisher: Novello

Extracts in the English translation from *Kalevala* are from W.F. Kirby's 1907 translation (Dent's Everyman Library).

This recording was produced with support from the Foundation for the Promotion of Finnish Music (LUSES) and the Finnish Performing Music Promotion Centre (ESEK).

CD 1	playing time	page
	53'41	
ACT I / I NÄYTÖS	86'53	34
Introduction / Johdanto	7'27	34
1 Chorus 1: "Untamoinen verkot laski" <i>Chorus 1: "Untamoinen laid his netting"</i>		
Scene 1 / 1. kohtaus	20'38	34
2 Unton vaimo, Unto: "Mikä hätänä? Mikä painaa? Taas." <i>Unto, Unto's Wife: "What's the matter? What oppresses you? Again."</i>	5'06	34
3 Chorus 2: "Pienenä jäi isostansa, matalana maammostansa" <i>Chorus 2: "He was small, and lost his father"</i>	1'47	37
4 Kullervo, Kimmo: "Jos olisivat kaikki puut yksi puu" <i>Kullervo, Kimmo: "If all the trees were one tree"</i>	6'03	37
5 Chorus 3: "Ellöspä hyvä Jumala" <i>Chorus 3: "Never, dear God most gracious"</i>	1'43	39
6 Unto, Unton vaimo, Kullervo: "Kullervo! Hän minut siinä unessa tappoi" <i>Unto, Unto's Wife, Kullervo: "Kullervo! It was he who killed me in that nightmare?"</i>	3'24	39
7 Chorus 4: "Möi siitä Kalervon pojan Ilmariselle sepälle" <i>Chorus 4: "Kalervo's son he sold away to the smith named Ilmarinen"</i>	2'35	40

Scene 2 / 2. kohta	25'21	41
8 Sepän nuori vaimo: "Minä tahdon olla tuoksuva ja lämmin kuin nuori leipä" <i>Smith's Young Wife: "I want to be fragrant and warm like new-baked bread"</i>	3'06	41
9 Metsästäjä, Sepän nuori vaimo: "Oi terve, sepän kaunis puoliso!" <i>Hunter, Smith's Young Wife: "Greetings, the Smith's beautiful wife!"</i>	8'03	41
10 Kullervo, Sepän nuori vaimo, kuoro: "Minä tulín sinun luoksesi yöllä" <i>Kullervo, Smith's Young Wife, Chorus: "I came to you in the night"</i>	14'12	44
 CD 2	 66'56	
Entr'acte / Välinäytös	7'55	48
1 Kalervo, Kimmo, Äiti: "Oli kerran mies, jonka hänen veljensä tosissaan yritti tappaa." <i>Kalervo, Kimmo, Mother: "Once upon a time there was a man whom his brother seriously tried to kill."</i>		
 Scene 3 / 3. kohta	23'22	57
2 Kullervo, Kalervo, Sisar, Äiti, Kimmo: "Kenen talo tämä on?" <i>Kullervo, Kalervo, Sisar, Äiti, Kimmo: "Whose house is this?"</i>	14'27	57
3 Äiti, Kalervo, Kimmo, Kullervo, Kuoro: "Kullervo, älä mene!" <i>Mother, Kalervo, Kimmo, Kullervo, Chorus: "Kullervo, don't go!"</i>	8'55	57

ACT II / II NÄYTÖS	72'10	59
Scene 4 / 4. kohta	16'43	59
4 Kullervo, Kimmo, Kalervo, ääni: "Nämä ovat pitkiä loputtomia päiviä isäni talossa" <i>Kullervo, Kimmo, Kalervo's voice: "These are long endless days in my father's house"</i>	4'32	59
5 Sokea laulaja (Laulu sisaren turmelemisesta): "Ajaa poika maailman turuilla" <i>Blind Singer (The Song of the Sister's Ravishing): "The young man was travelling far and wide"</i>	8'27	63
6 Välisoitto <i>Interlude</i>	3'44	
Scene 5 / 5. kohta	18'46	66
7 Äiti, Kullervo, Kalervo, Sisar: "Häntä vaivaa joku" <i>Mother, Kullervo, Kalervo, Sister: "Something is bothering him"</i>	5'34	66
8 Kullervo, Äiti, Sisar, Kalervo: "Tapasin hänet metsässä" <i>Kullervo, Mother, Sister, Kalervo: "I met her in the forest"</i>	5'20	68
9 Kullervo, Kalervo, Sisar: "Itketkö, isä, minua kun kuulet kuolleheksi?" <i>Kullervo, Kalervo, Sister: "Shall you weep for me, Father, when you hear that I have perished?"</i>	2'21	69
10 Äiti: "Itkenkö minä sinua?" <i>Mother: "Shall I weep for you?"</i>	5'26	70

CD 3**36'26****Scene 6 / 6. kohtaus**

1	Tiera, 1. mies, 2. mies, Kullervo, Metsästäjä, Kimmo, Kuoro: "Ensin otetaan talosta rahat. Sitten viedään viinat. Ja naidaan naiset."	25'20	71
	<i>Tiera, 1st man, 2nd man, Kullervo, Hunter, Kimmo, Chorus: "First we take the money from the house. Then we'll take the liquor. And rape the women."</i>	11'17	71
2	Chorus 5: "Kullervo, Kalervon poika, saip' on miekan mielehisen"	3'25	77
	<i>Chorus 5: "To Kullervo, Kalervo's offspring, the sword he asked was granted"</i>		
3	Tiera, 1. mies, 2. mies, Metsästäjä: "Se on ohi"	6'46	77
	<i>Tiera, 1st man, 2nd man, Hunter: "It's all over"</i>		
4	Kullervo: "Tuli on kohta palanut loppuun"	3'52	80
	<i>Kullervo: "The fire has nearly burned itself down"</i>		

Epilogue / Epilogi

5	Kimmo, Kullervo, Äidin ääni, Kuoro:
"Klo-klo-klo-po-ti-klop! Juokse, hevonen"	11'06	81
	<i>Kimmo, Kullervo, Mother's voice, Chorus:
"Clip-clip-cli-pe-ty-clop! Run, my horse"</i>		

“WRITING AN OPERA IS LIKE A LONG JOURNEY”

Kullervo is the fourth opera by Aulis Sallinen (b. 1935). The work emerged between 1986–88, and is a natural and logical successor to his three previous operas. The first of these *Ratsumies* (The Horseman, 1973–74) is a many-layered love story with a ballad quality about it, composed to a libretto by the Finnish poet Paavo Haavikko. Sallinen wrote his own libretto for *Punainen viiva* (The Red Line, 1976–78), basing his story on Ilmari Kianto’s novel of the downtrodden. If *The Horseman* was a love story, *The Red Line* deals more with issues at the level of the nation. *The Red Line* is a more realistic and direct work than *The Horseman*, and contains some very powerful social comment. The rich writing of Paavo Haavikko is once again employed in Sallinen’s third operatic venture *Kuningas lähtee Ranskaan* (The Kings Goes Forth to France, 1980–83), which further expands its scope to take in the entire world.

The essential starting-point for Sallinen’s opera writing has always been a strong text. He has written the libretto for *Kullervo* himself, calling on a number of different sources. “When writing the libretto, one can simultaneously create the musical structures. It makes the process of composition that much faster. There’s also the point that you can always feel free to alter your own text during the composition stage, if the need arises.”

Sallinen’s libretto draws on the figure portrayed in the national epic *Kalevala*, and on the structure of the drama *Kullervo* by the Finnish author and playwright Aleksis Kivi (1834–72). *Kullervo* is the principal character in Cantos 31–36 of the *Kalevala*. His world is primitive and pagan, the society – such as it is – is crude and undeveloped. Families wage their own personal wars, brother against brother, and there is no organized system of justice to keep semblance of order. Raiding, laying waste, murder and revenge appear to be the accepted forms of social intercourse. Even a free man is an outlaw: he can be taken as a slave if he finds himself on the losing side in a feud. The world is cruel and hard, the disputes when they come bloody and total. The pagan and primitive dimensions thus set a very loose frame for tragedy: there is no reconciliation after conflict, and revenge is not directed towards an individual, but against the entire family.

Nevertheless, the story does not proceed as a clear-cut struggle between two opposing parties, rather it is arbitrary and irregular. Kullervo delays in carrying through his revenge. He has no obvious counterpart, surprises occur along the way, adding to his guilt. The internal forces of the tragedy ultimately drive him to his own destruction.

Aleksis Kivi's first play *Kullervo* appeared in 1964. Kivi takes a free hand with the old myth: he creates an independent work of art, such that the opening of the play provides us with an adequate picture of Kullervo's past and his surroundings. In Kivi's drama – just as in Sallinen's opera – there are characters who do not appear in the *Kalevala*. A knowledge of the national epic is not necessary for an understanding of the story, for the tragedy is its own world, and governed by its own laws. Sallinen has taken still greater liberties: the structure of the libretto leans on Kivi's play, but the dialogue he has written himself; direct *Kalevala* quotations are included – but as mythological elements, delivered by the chorus. The story is no longer interesting because it is a Finnish literary relic, but simply because it is a good tale. Characters like Kullervo do not exist only in the pages of myth, they are just as easily to be found on the streets of New York or Helsinki.

In terms of its musical material, *Kullervo* is broad in scope. When in Act II the Blind Singer tells in his jazz-influenced style the story within a story (the Song of the Sister's Ravishing), one is immediately put in mind of the Simana Arhippainen scene in *The Red Line*, taken one step further, or the theatrical beginnings of *The Kind Goes Forth to France*. For Sallinen, opera is pluralistic theatre, in which the story takes its expression in the most natural forms and styles to hand.

The elements of the opera are fire and stone. Kullervo's earliest childhood memories go back to the burning of his home, and at the close he sets himself alight. Stone is a symbol of hardness: the Smith's wife puts a stone into the loaf of bread baked for Kullervo's meal, and Kullervo lurches through his entire life with a stone in the place of his heart; he is unable to shape the universe around him, the surrounding world shapes him in its own image. As a counterweight to the somber, grim story, the composer has inserted three areas of warmth: the mother-love is the only unselfish love; there is a powerful erotic charge to the frustrating relationship between Kullervo and the Smith's young wife,

which breaks out in Kullervo's dreams and his imaginings, and ties back to his lost sister. The third area of warmth and compassion is the relationship between Kullervo and his best friend, the innocent and lyrical Kimmo, which culminates at the close in Kimmo losing his mind.

In September 1988 Aulis Sallinen completed the score for *Kullervo*. At this point he wrote: "Writing an opera is like embarking on a long journey. When you set off, you have only one goal, to arrive, to tell the story to its end. All the while you must be prepared for changes and surprises. Just as in this case: many things took on another shape from that I had originally intended. But some remained, too: four years ago when I was thinking about the basics of the story, I wrote 'This tale would scarcely be worth the telling if there was not one song above all others. It is the theme given to Kullervo's mother, embroidered with deep gold colours. In the form of this man-monster, this unhappy figure, the mother can still make out her small boy, long since lost, whose child's hair blazed yellow like corn.' And now, having finished the work, I am still of the same mind. That's exactly how he comes across."

Pekka Hako

Translation: William Moore

„DAS KOMPONIEREN EINER OPER GLEICHT EINER LANGEN REISE“

Kullervo ist die vierte Oper von Aulis Sallinen (geb. 1935). Das 1986–88 entstandene Werk setzt die Reihe der drei früheren Opern konsequent fort. Sallinens erste Oper *Ratsumies* (Der Reitersmann, 1973–74) ist eine balladeske Liebesgeschichte auf Paavo Haavikkos vielschichtigen Text. Ilmari Kiantos Armeleuteroman diente Sallinen als Vorlage zu seinem Libretto für die nächste Oper *Punainen viiva* (Der rote Strich, 1976–78), in der die Dinge schon auf der Ebene einer ganzen Nation behandelt werden. Im Vergleich zu *Ratsumies* ist *Punainen viiva* realistischer und geradliniger und weist starke soziale Aspekte auf. Dem Reichtum von Haavikkos Text begegnen wir wieder in der Oper *Kuningas lähtee Ranskaan* (Der König begibt sich nach Frankreich, 1980–83), in der Problematik und Gesichtswinkel bereits die ganze Welt berühren.

Für Aulis Sallinen ist ein starker Text unerlässlicher Ausgangspunkt für das Komponieren einer Oper. Das Libretto zu *Kullervo* hat er selbst geschrieben, wobei er zahlreiche Quellen benutzte. „Beim Schreiben des Librettos kann man gleichzeitig auch schon musikalische Strukturen schaffen. Danach geht auch der Akt des Komponierens zügiger voran, und außerdem kann man den eigenen Text im Verlauf des Komponierens nötigenfalls auch frei ändern.“

Für sein Libretto benutzte Sallinen als Grundlage das finnische Nationalepos *Kalevala* und das *Kullervo*-Drama von Aleksis Kivi.

Kullervo ist die Hauptperson der Gedichte 31–36 aus dem *Kalevala*. Die Welt des Kullervo ist heidnisch und primitiv, die erst im Werden begriffene Gesellschaft unentwickelt. Die Familien bekriegen sich gegenseitig, ungehindert von jeglicher organisierter Rechtsordnung. Raub, Mord und Rache sind akzeptierte soziale Verhaltensformen. Auch ein freier Mann ist schutzlos: wenn er im Krieg verloren hat, kann er zum Sklaven werden. Die Welt ist hart und schonungslos, die Zusammenstöße blutig und total. Heidnisches Wesen und Primitivität verleihen der Tragödie so einen weiten Rahmen: im Konflikt gibt es keine Verhandlung, die Rache gilt indes auch nicht nur einer Person allein, sondern richtet sich gegen die ganze Sippe.

Trotzdem setzt sich die Geschichte nicht als Kampf zweier entgegengesetzter Kräfte fort, sie ist vielmehr launisch und unberechenbar. Kullervo zaudert bei der Verwirklichung seiner Rache. Ihm fehlt die eindeutige gegnerische Kraft, es gibt Überraschungen, die seine Schuld noch größer werden lassen. Die inneren Kräfte der Tragödie zwingen die Hauptfigur am Ende zur Selbstzerstörung.

Das Erstlingsdrama von Aleksis Kivi, *Kullervo*, erschien 1864. Kivi behandelt den Stoff frei und schuf ein selbstständiges Kunstwerk; schon die Eröffnung des Dramas gibt genügend Hintergrundinformationen über Kullervos Vergangenheit und Umgebung. In Kivis Schauspiel – wie auch in Sallinens Oper – gibt es Personen, die nicht im *Kalevala* vorkommen. Voraussetzung für das Verstehen der Geschichte ist nicht die Kenntnis des *Kalevala*-Stoffes, die Tragödie schafft ihre eigene Welt, in der eigene Gesetze herrschen. Sallinen hat sich noch mehr Freiheiten erlaubt: der Aufbau des Librettos ist aus Kivis Schauspiel, die Dialoge sind von ihm selbst, die direkten Zitate aus dem *Kalevala* sind vom Chor gesungene mythologische Elemente. Die Geschichte ist nicht mehr deshalb interessant, weil sie eine finnische Geschichte ist, sondern weil sie eine gute Geschichte ist. Gestalten wie Kullervo gibt es nicht nur in der Mythologie, auf sie trifft man ebenso auf den Straßen von New York oder Helsinki.

Das musikalische Material von *Kullervo* ist vielfältig. Wenn im zweiten Akt der Blinde Sänger in einem leicht jazzartigen Stil eine Geschichte in der Geschichte erzählt (Das Lied von der Schändung der Schwester), erinnert das an die Simana Arhippainen-Szene in der Oper *Der rote Strich* oder den theaterhaften Ausgangspunkt der Oper *Der König begibt sich nach Frankreich*. Für Sallinen ist Oper Theater der vielfältigsten Bedeutungen, in der die Geschichte in der ihr jeweils angemessenen Form oder Stilart zum Ausdruck kommt.

Die Elemente der Oper sind Feuer und Stein. Die ersten Kindheitserinnerungen von Kullervo sind verbunden mit dem Brand seines Elternhauses, zum Schluss setzt er sich selbst in Brand. Der Stein ist das Symbol der Härte: die Frau des Schmieds backt in das Jausenbrot von Kullervo einen Stein, Kullervo wandert sein ganzes Leben hindurch mit einem Stein statt einem Herzen in seiner Brust. Er kann die Welt um sich nicht formen, die Welt formt ihn. Als Gegensatz zur dunklen und finsternen

Geschichte hat der Komponist drei Wärmebereiche geschaffen: erstens ist da die Mutterliebe als einzige selbstlose Liebe; zweitens die einen stark erotischen Zug aufweisende unbefriedigte Beziehung von Kullervo und der jungen Frau des Schmieds, die sich in Kullervos Traum und Phantasie entlädt, und mit seiner verschwundenen Schwester zusammenhängt; der dritte Bereich ist die Beziehung von Kullervo und seinem besten Freund, dem aufrichtigen und lyrischen Kimmo, der schließlich seinen Verstand verliert.

Im September 1988 hatte Sallinen die Partitur von *Kullervo* beendet. Damals schrieb er: „Das Schreiben einer Oper gleicht einer langen Reise. Wenn du sie antrittst, hast du nur ein Ziel, sie zu Ende zu gehen, die Geschichte zu Ende zu erzählen. Doch man muss jederzeit bereit sein für Veränderungen und Überraschungen. So erging es mir auch hier: viele Dinge gestalteten sich anders als geplant. Aber etwas blieb auch. Vor vier Jahren, beim Überdenken des Grundstoffes schrieb ich: ‚Diese Geschichte lohnte sich eigentlich gar nicht erzählt zu werden, wäre da nicht ein Lied über allen anderen. Es ist das Thema der Mutter von Kullervo, aus dunklem Gold gewoben. In dem Menschenungeheuer, in der Gestalt des unglücklichen Mannes sieht die Mutter den kleinen Jungen, den einst verlorenen Sohn, dessen Bubenhaar so weizengelb leuchtete.‘ Ich bin immer noch, nach der Beendigung dieser Oper, der gleichen Meinung. Gerade so einer wurde er.“

Pekka Hako

Übersetzung: Aila Gothoni

« CRÉER UN OPÉRA, C'EST FAIRE UN LONG VOYAGE »

Kullervo, le quatrième opéra d'Aulis Sallinen (né en 1935), composé entre les années 1986 et 1988, s'inscrit dans la suite logique des trois ouvrages dramatiques qui le précèdent. Le premier, *Ratsumies* (Le Cavalier, 1974–76), écrit sur le livret protéiforme de Paavo Haavikko, est l'histoire d'un amour de légende. Plus réaliste, voire plus ingénu, que le premier et riche d'observations psychosociales pertinentes, *Punainen viiva* (Le Trait rouge, 1976–78), tiré du roman prolétarien d'Ilmari Kianto et dont Sallinen est lui-même le librettiste, embrasse tout un peuple. Le troisième opéra, *Kuningas lähtee Ranskaan* (Le Roi part pour la France, 1980–83), de nouveau sur le livret haut en couleurs de Haavikko, ouvre à son tour de plus vastes horizons sur le monde entier.

La condition sine qua non de la mise en chantier d'un drame lyrique semble être pour Sallinen l'existence d'un texte fort. Le livret de *Kullervo*, inspiré de plusieurs sources, est lui aussi de sa plume. « Ecrire le livret permet de créer conjointement des structures musicales. Ainsi le travail de composition proprement dit est plus rapide. Et, si nécessaire, le texte put être modifié en toute liberté à mesure que progresse l'écriture musicale. »

Le livret s'inspire à la fois de l'épopée finlandaise, *le Kalevala*, et de la structure de *Kullervo*, le drame d'Aleksis Kivi (1834–72).

Kullervo, le protagoniste des chants 31–36 du *Kalevala*, vit dans un monde primitif, païen ; une société peu évoluée, à peine organisée. C'est l'heure des guerres fratricides d'un pays dans un état anarchique total. Dans ce désordre social, pillages, meurtres et vengeances sont des comportements quasi légitimes. Tout homme libre peut être capturé – surtout s'il perd une guerre – et réduit à l'esclavage. Dans ce monde cruel et impitoyable, les guerres sont sanglantes et dévastatrices. Ainsi le paganisme et le primitivisme imposent un cadre souple à la tragédie : des conflits qui ne sont pas tranchés, des vengeances qui ne s'exercent pas sur une personne mais sur toute une famille.

Kullervo tarde de passer à la vengeance. Il ne rencontre aucune force franchement antagonique, et des événements inattendus rajoutent à sa culpabilité. L'intrigue, ici, ne se réduit pas à un combat

entre deux forces antagonistes, mais ses fils se tissent capricieux et irréguliers. La dynamique de la tragédie finit par contraindre Kullervo à l'autodestruction.

Kullervo, première œuvre dramatique d'Aleksis Kivi, fut publié en 1864. Kivi traite le sujet librement : voulant créer une œuvre d'art indépendante, l'auteur fournit, dès l'ouverture du drame, nombre d'éléments qui permettent de situer le personnage principal par rapport à son passé et le milieu où il vit. De plus, Kivi – tout comme Sallinen pour son opéra – introduit des personnages absents du *Kalevala*. Pour comprendre l'œuvre, il n'est pas nécessaire de connaître *le Kalevala*, car elle constitue son propre monde régi par ses propres lois. Sallinen s'est permis d'autres libertés encore : la structure du livret s'inspire de la pièce de Kivi ; il est lui-même l'auteur du dialogue ; les citations directes du *Kalevala* constituent des éléments mythologiques chantés par le chœur. Ainsi l'histoire nous intéresse moins comme finlandaise que comme universelle. Des personnages comme Kullervo, nous les rencontrons, outre en mythologie, aussi bien dans les rues de New York que dans celles de Helsinki.

Le matériau musical de *Kullervo* est très varié. Lorsque, dans la deuxième acte, le Chanteur aveugle raconte dans le style de jazz une histoire à l'intérieur d'une histoire (Chant sur le viol de la sœur) on se souvient de la scène de Simana Arhippainen dans *le Trait rouge*, en l'occurrence davantage développée, ainsi que le point de départ théâtral de *le Roi part pour la France*. Pour Sallinen, l'opéra est du théâtre pluraliste où le récit trouve son expression dans des formes et styles les plus caractéristiques possibles.

Les principes constitutifs de l'œuvre sont le feu et la pierre. Les premiers souvenirs d'enfance de Kullervo rappellent l'incendie de sa maison natale, et à la fin, il se détruit par le feu. La pierre symbolise la rudesse : en préparant les provisions de Kullervo, la femme du forgeron cache un caillou dans le pain ; aussi Kullervo portera-t-il toute sa vie durant une pierre à la place du cœur. Incapable de transformer le monde, c'est le monde qui le transforme. Trois registres affectifs apparaissent qui font contrepoids à la morosité du récit : entre Kullervo et sa mère, l'amour maternel désintéressé ; entre le protagoniste et la jeune épouse du forgeron, leur liaison frustrée revêtue de couleurs érotiques vives

et qui fait irruption dans les rêves et l'imagination de Kullervo en lui rappelant sa sœur disparue ; le troisième registre illustre l'affection de Kimmo, un ami sincère et inspiré, culminant à la fin dans le délire.

En septembre 1988, Aulis Sallinen acheva la partition de *Kullervo*. A cette époque, il écrivit : « Créer un opéra, c'est comme faire un long voyage. Pour commencer, on n'a qu'un seul but : arriver à destination, au bout de l'aventure. Il faut se préparer à affronter des changements et des surprises. C'est le cas ici aussi : plusieurs choses ont pris une tournure différente de celle que j'avais imaginée au départ. Pourtant, tout n'a pas changé : il y a quatre ans, lorsque je réfléchissais sur les fondements de l'histoire, j'ai écrit : 'elle ne vaudrait probablement pas la peine d'être racontée, s'il n'y avait pas un chant qui s'élève au-dessus des autres : c'est le thème de la mère de Kullervo, brodé d'or pur. En cet homme monstre, ce loup-garou désespéré, la mère voit un petit garçon à la toison de lin, perdu jadis.' Aujourd'hui l'œuvre achevée, je n'ai toujours pas changé d'avis. C'est bien ce qu'il est devenu. »

Pekka Hako

Traduction: Tarja Djateu

”OOPERAN TEKEMINEN ON KUIN PITKÄ MATKA”

Kullervo on Aulis Sallisen (s. 1935) neljäs ooppera. Se syntyi vuosina 1986–88 ja on luonteva ja johdonmukainen jatko kolmelle aikaisemmalle oopperalle. Ensimmäinen ooppera *Ratsumies* (1973–74) on Paavo Haavikon monikerroksiseen tekstiin sävelletty balladinomainen rakkaustarina. Ilmari Kiannon köyhälistöromaanin pohjalta Sallinen kirjoitti itse libreton *Punaiseen viivaan* (1976–78), joka käsittelee asioita jo kokonaisen kansakunnan tasolla. Punainen viiva on Ratsumiestä realistisempi ja suoraviivaisempi, ja siinä on hyvin voimakkaita sosiaalisia näkökohtia. Haavikon tekstin rikkaus saa jälleen vastineensa oopperassa *Kuningas lähtee Ranskaan* (1980–83), joka omalta osaltaan laajentaa problematiikkaa ja näkökulmaa koskemaan koko maailmaa.

Aulis Salliselle oopperan säveltämisen ehdoton lähtökohta on vahva teksti. Kullervon libreton hän on kirjoittanut itse useiden lähteiden pohjalta. ”Librettoa kirjoittaessa voi jo samalla luoda musiikillisia rakenteita. Näin itse sävellystyö on nopeampaa. Oma tekstiä voi sävellystyön kuluessa myös tarvittaessa vapaasti muuttaa.”

Sallinen on kirjoittanut librettonsa *Kalevalan* ja Aleksis Kiven (1834–72) *Kullervo*-näytelmän rakenteen pohjalta.

Kullervo on *Kalevalan* runojen 31–36 päähenkilö. Kullervon maailma on pakanallinen ja alkukantainen, vasta muotoutumassa oleva yhteiskunta on kehittymätön. Sukukunnat käyvät sotia keskenään, eikä järjestäytynyt oikeudenkäyttö ole niitä hillitsemässä. Ryöstö, murha ja kosto ovat hyväksyttyjä sosiaalisia käyttäytymismuotoja. Vapaakin mies on turvaton: hänet voidaan merkitä orjaksi, jos hän jää sodassa tappiolle. Maailma on julma ja kova, yhteenotot verisiä ja verisyydessään totaalisia. Pakanallisuus ja alkukantaisuus asettavat näin tragedialle väljät puitteet: konfliktissa ei ole sovittelua, eikä kosto suuntaudu tiettyyn yksilöön, vaan koko sukuun.

Tarina ei kuitenkaan etene kahden vastavoiman välisenä taisteluna, se on pikemminkin oikukas ja epäsäännöllinen. Kullervo viivyttelee koston toteuttamisessa. Hänellä ei ole selvää vastavoimaa, sattuu yllätyksiä, jotka lisäävät hänen syyllisyyttään. Tragedian sisäiset voimat pakottavat lopulta päähenkilön itsetuhoon.

Aleksis Kiven esikoisnäytelmä *Kullervo* ilmestyi vuonna 1864. Kivi käsittelee aihetta vapaasti: hän loi itsenäisen taideteoksen, niin että jo näytelmän avaus tarjoaa riittävät tiedot Kullervon menneisyydestä ja ympäristöstä. Kiven näytelmässä – kuten Sallisen oopperassakin – on henkilöitä, jotka eivät esiinny *Kalevalassa*. Tarinan ymmärtämisen edellytyksenä ei ole *Kalevalan* tunteminen, vaan tragedia on oma maailmansa, jossa vallitsevat sen omat lait. Sallinen on ottanut vieläkin enemmän vapauksia: libreton rakenne on Kiven näytelmästä; dialogin hän on kirjoittanut itse; suorat *Kalevala*-sitaatit ovat mytologisia elementtejä, jotka laulaa kuoro. Tarina ei ole kiinnostava enää siksi, että se on suomalainen tarina, vaan siksi että se on hyvä tarina. Kullervon kaltaisia henkilöitä ei ole vain mytologiassa, heitä on yhtä hyvin New Yorkin ja Helsingin kaduilla.

Musiikilliselta materiaaaliltaan *Kullervo* on moninainen. Kun toisessa näytöksessä Sokea laulaja kertoo jatsahtavalla tyyliillään tarinan sisällä (Laulu sisaren turmelemisesta) tulee väistämättä mieleen *Punaisen viivan* Simana Arhippainen -kohtaus pitemmälle vietyä sekä *Kuningas lähtee Ranskaan* -oopperan teatterimainen lähtökohta. Salliselle ooppera on moniarvoista teatteria, jossa tarina saa ilmaisuksensa sille mahdollisimman luonteenomaisissa muodoissa ja tyyleissä.

Oopperan elementit ovat tuli ja kivi. Kullervon ensimmäiset lapsuusmuistot liittyvät kotitalon palamiseen, ja lopussa hän sytyttää itsensä tuleen. Kivi on kovuuden symboli: sepän vaimo leipoo kiven Kullervon eväsleipään, ja Kullervo taivaltaa koko ikänsä kantaen sydämen paikalla kiveä; hän ei pysty muovaamaan ympärillään olevaa maailmaa, vaan maailma muovaa hänet. Tumman ja synkän tarinan vastapainoksi säveltäjä on rakentanut kolme lämpöaluetta: äidinrakkaus on ainoa epäitsekäs rakkaus; väkevä eroottinen piirre on Kullervon ja sepän nuoren vaimon turhauttavassa suhteessa, joka purkautuu Kullervon unessa ja mielikuvituksessa ja liittyy hänen kadonneeseen sisareensa; kolmas alue on Kullervon ja hänen parhaan ystävänsä, vilpittömän ja lyyrisen Kimmon suhde, joka huipentuu lopussa Kimmon menettäessä järkeänsä.

Syyskuussa 1988 Aulis Sallinen sai *Kullervon* partituurin valmiiksi. Tuolloin hän kirjoitti: ”Oopperan tekeminen on kuin pitkä matka. Sille lähdetessä on vain yksi päämäärä, tulla perille, kertoa tarina loppuun. On oltava koko ajan valmiina muutoksille ja yllätyksille. Niin kävi tässäkin:

monet asiat muotoutuivat toisiksi kuin aluksi suunnittelin. Jotain jäikin: neljä vuotta sitten miettiessäni tarinan pohjia kirjoitin: 'Tätä tarinaa tuskin kannattaisi kertoa, jos siinä ei olisi yhtä laulua ylitse muiden. Se on Kullervon äidin teema, syvällä kullanvärillä kirjailtu. Ihmishirviön, onnettoman miehen hahmossa äiti erottaa pienen pojan, muinoin kadotetun, jonka pojantukka sädehti keltaista pellavanväriä.' Olen nyt, teoksen valmistuttua, yhä samaa mieltä. Juuri tuollainen hänestä tuli."

Pekka Hako

Synopsis

ACT I

Prologue

The Chorus describes the constant strife between the brothers Kalervo (= Kalervoinen) and Unto (= Untamo, Untamoinen). The feud culminates in the destruction by Unto of Kalervo's house and his folk.

Scene 1

The arson he has committed preys upon Unto's mind. His wife reproaches him for failing to kill Kalervo's son Kullervo.

Kullervo, with his childhood friend Kimmo, has been enslaved and is harboring revenge. His rage is directed at Kimmo, and he tries to kill his friend.

Unto's wife suspects that Kullervo is aware of the fact that Unto destroyed his father's house. She urges her husband to slay Kullervo, but instead Unto decides to sell the youth to the Smith as a herd-boy.

Scene 2

The Smith's young wife waits for Kullervo to return from guarding the cattle. A Hunter comes by and reveals that Kullervo has in fact destroyed the Smith's cattle. After returning, Kullervo quarrels violently with the Smith's wife and in the end kills her with the remnants of his father's old knife. Its blade had broken when it had struck a stone that the woman had baked inside Kullervo's loaf of bread.

Entr'acte

Kimmo has discovered that Kullervo's father Kalervo and his wife had miraculously survived the destruction of their house. Kimmo plans to reunite Kullervo with his parents.

24 While Kalervo relates his fortunes, his wife mourns her daughter Ainikki who has disappeared.

Scene 3

Kullervo, now a fugitive, unwittingly comes to his parents' house. They do not recognise each other at first, but the truth finally emerges once Kimmo has arrived.

Because Kullervo reveals that he is a murderer, Kalervo wants to be rid of him. However, the mother demands that Kullervo should stay; she does not want to lose her son again. Kimmo, the messenger who came too late, feels personally responsible for what has happened.

ACT II

Scene 4 (Kullervo's Dream)

Kullervo's rage, his humiliatingly unsuccessful affair with the Smith's young wife, and the fact that he does not get on with his father – all this erupts in a dream. In it he encounters the Blind Singer who sings "The Song of a Sister's Ravishing". Kullervo's vanished sister Ainikki also appears in the dream.

Scene 5

Kalervo does not want to acknowledge Kullervo as his son. Kullervo retaliates by revealing that he has unwittingly slept with his own sister. It is now impossible for him to stay at home; and Kullervo decides to set off to exact revenge for all his evils by burning down Unto's house.

Scene 6

On his way to Unto's house Kullervo encounters Tiera and two strangers. The Hunter also joins them. Kimmo intercepts Kullervo and reports that his parents and Sister are dead. Kullervo is determined to extend his vengeance by killing all of Unto's people.

This he proceeds to do. After the slaughter he sets out to seek Kimmo, in whom he sees a glimmer of hope and light.

Epilogue

Kullervo finds Kimmo at home, alone and insane. Kimmo says he is hurrying towards the land of the fortunate, carrying an important message. He does not recognise Kullervo, but imagines him to be a Christ-like figure that carries the world's sins on his shoulders.

Kullervo bids farewell to his friend and throws himself into the fire.

Aulis Sallinen

Translation: Erkki Arni

Synopsis

1. AKT

Einführung

Der Chor beschreibt den Bruderzwist zwischen Kalervo (= Kalervoinen) und Unto (= Untamo, Untamoinen), der die Zerstörung von Kalervos Haus und Sippe zur Folge hat.

1. Szene

Der Gedanke an den von ihm begangenen Mordbrand verfolgt Unto. Seine Frau wirft ihm vor, dass er nicht auch Kullervo getötet hat.

Kullervo, der mit seinem Kindheitsfreund Kimmo im Haus des Unto als Sklave weilt, sinnt auf Rache. Seine Wut richtet sich auf Unto, den er töten will.

Untos Frau, ahnend, dass Kullervo von dem Mordbrand weiß, verlangt von ihrem Mann, dass er Kullervo tötet. Aber Unto hat beschlossen, Kullervo an den Schmied als Hirten zu verkaufen.

2. Szene

Die junge Frau des Schmieds erwartet Kullervo zurück von der Weide. Statt Kullervo tritt der Jäger ein. Er erzählt, wie Kullervo das Vieh des Schmieds vernichtet haben soll. Als Kullervo erscheint, entbrennt ein Streit zwischen ihm und der jungen Frau, sie wird dabei von Kullervo mit dem vom Vater geerbten Messer getötet, von dem Messer, das an dem Stein, den die Frau des Schmieds in das Brot gebacken hatte, gebrochen war.

Zwischenszene

Kimmo hat erfahren, dass Kullervos Vater Kalervo und seine Mutter wie durch ein Wunder den Mordbrand überlebt haben. Kimmo will Kullervo zu den Eltern bringen.

Kalervo berichtet über sein Schicksal, die Mutter trauert um ihre verschwundene Tochter Ainikki.

3. Szene

Auf seiner Flucht erreicht Kullervo unwissentlich das Haus seiner Eltern. Anfangs erkennen sie einander nicht, aber bei Kimmos Eintreten begreifen sie die Wahrheit.

Als Kullervo sich als Mörder zu erkennen gibt, will Kalervo ihn verstoßen. Die Mutter besteht darauf, dass Kullervo bleibt, sie möchte ihren Sohn nicht zum zweiten Mal verlieren. Kimmo, der verspätete Bote, gibt sich die Schuld am Verlauf der Dinge.

2. AKT

4. Szene (Kullervos Traum)

Im Traum entlädt sich Kullervos Zorn, genährt von der Enttäuschung an der Beziehung zur jungen Frau des Schmieds und der Tatsache, dass er nicht mit seinem Vater auskommt. Im Traum erscheint ihm der Blinde Sänger, der Kullervo das „Lied von der Schändung der Schwester“ singt. Kullervo erscheint auch seine verlorengegangene Schwester Ainikki.

5. Szene

Kalervo will Kullervo nicht als seinen Sohn anerkennen. Kullervo rächt sich, indem er erzählt, dass er seine Schwester Ainikki geschändet hat ohne sie zu kennen. Nun kann er nicht mehr zu Hause bleiben und er beschließt den Rachezug anzutreten und das Haus von Unto in Brand zu setzen.

6. Szene

Auf dem Weg zu Untos Haus gesellen sich Tiera und zwei andere Männer zu Kullervo, später auch der Jäger. Auf der Reise ereilt sie Kimmo; er erzählt Kullervo, dass dessen Eltern und Schwester gestorben sind. Kullervo will ihren Tod rächen und die ganze Sippe von Unto zerstören.

Das führt er denn auch aus. Nach seinem Zerstörungswerk geht er um Kimmo aufzusuchen, denn in ihm sieht er noch einen Schimmer von Hoffnung und Licht.

Epilog

Kullervo findet Kimmo in seinem Haus allein, seinen Verstand verloren. Kimmo gibt vor, sich auf einer dringenden Reise in das Land der Glücklichen zu befinden um ihnen eine wichtige Botschaft zu vermitteln. Er erkennt Kullervo nicht, sondern sieht in ihm Christus, der auf seinen Schultern die Sünden der Welt trägt.

Kullervo verabschiedet sich von seinem Freund und setzt seinem Leben ein Ende, indem er sich bei lebendigem Leibe verbrennt.

Aulis Sallinen

Übersetzung: Aila Gothoni

Synopsis

ACTE I

Introduction

Le chœur relate la haine fratricide qui se déclare entre Kalervo (= Kalervoinen) et Unto (= Untamo, Untamoinen), et qui aboutit à la destruction de la maison de Kalervo et de toute sa famille.

Scène I

Unto est hanté par son acte incendiaire. De plus, sa femme lui reproche d'avoir épargné la vie de Kullervo.

Kullervo et Kimmo, son ami d'enfance, travaillent comme esclaves dans la maison d'Unto. Kullervo médite une vengeance. Il s'en prend à Kimmo qu'il essaie de tuer.

La femme d'Unto, qui soupçonne Kullervo de connaître l'incendiaire, exige qu'il soit tué. Mais Unto a décidé de le vendre comme berger-esclave au forgeron.

Scène II

La jeune épouse du forgeron attend le retour de Kullervo qui a été garder les troupeaux. Arrive le Chasseur. Il raconte comment les troupeaux du forgeron ont été détruits par la faute de Kullervo. De retour, Kullervo se dispute avec l'épouse du forgeron, ce qui se termine par la mort de celle-ci. Kullervo la tue avec le couteau hérité de son père et qu'il avait cassé en coupant le pain muni d'un caillou qu'elle lui avait donné comme provision.

Entr'acte

Ayant appris que le père et la mère de Kullervo avaient miraculeusement échappé à l'incendie volontaire, Kimmo envisage d'emmener Kullervo chez ses parents.

Tandis que le père Kalervo raconte le sort qui lui a été réservé, la mère pleure sur la disparition de sa fille Ainikki.

Scène III

Pendant son exil, Kullervo arrive sans le savoir chez ses parents. Ils ne se reconnaissent pas tout de suite, la vérité n'est révélée que lorsqu'arrive Kimmo.

Ayant appris l'homicide commis par Kullervo, Kalervo veut se débarrasser de son fils. La mère demande à Kullervo de rester ; elle ne veut pas le perdre une deuxième fois.

Kimmo, qui arrive toujours trop tard, se considère coupable de ce qui s'est passé.

ACTE II

Scène IV (le rêve de Kullervo)

Kullervo fait un rêve où se déchaîne sa fureur et transparaît sa déception due à la liaison désespérée avec la jeune épouse du forgeron et à la mécontente qui règne entre lui et son père. Dans son rêve apparaissent également le Chanteur aveugle, qui présente « Le chant sur le viol de la Sœur », et Ainikki, sa sœur disparue.

Scène V

Kalervo refuse de reconnaître Kullervo comme son fils. Kullervo rend la pareille en lui apprenant que, faut de l'avoir reconnue, il a couché avec Ainikki, sa propre sœur. Ne pouvant plus rester à la maison paternelle, Kullervo décide de partir et de recourir à des représailles en brûlant la maison d'Unto.

Scène VI

En allant chez Unto, Kullervo rencontre Tiera et deux autres hommes qui se joignent à lui, ainsi que, plus tard, le Chasseur. Kimmo rattrape Kullervo en chemin et lui annonce la mort de ses parents

et de sa sœur. Kullervo décide de venger leur mort, engagement qu'il exécute en détruisant toute la maisonnée d'Unto. Après le carnage, Kullervo part à la recherche de Kimmo en qui il voit une promesse d'espoir et de lumière.

Epilogue

Kimmo, chez lui, solitaire et délirant, s' imagine avoir pour mission d'apporter un message important au pays des hommes heureux. Lorsqu'arrive Kullervo, il ne le reconnaît pas, mais voit en lui le Christ portant sur ses épaules tous les péchés du monde.

Kullervo prend congé de son ami et met fin à ses jours en se brûlant vif.

Aulis Sallinen

Traduction: Tarja Djateu

Synopsis

I NÄYTÖS

Johdanto

Kuoro kuvailee Kalervon ja Unton välille syntyneen veljesvihan, joka johtaa Kalervon talon ja väen hävitykseen.

1. kohtaus

Unton mieltä painaa hänen tekemänsä murhapoltto. Hänen vaimonsa syyttää Untoa siitä, että tämä jätti Kullervon tappamatta.

Kullervo, joka lapsuudenystävänsä Kimmon kanssa on orjana Unton talossa, hautoo kostoa. Hänen raivonsa kohdistuu Kimmoon, jonka hän yrittää tappaa.

Unton vaimo, joka aavistaa Kullervon tietävän murhapoltosta, vaatii miestänsä tappamaan Kullervon. Unto on kuitenkin päättänyt myydä Kullervon sepälle orjapaimeneksi.

2. kohta

Sepän nuori vaimo odottaa Kullervoa saapuvaksi paimenesta. Paikalle saapuu Metsästäjä. Hän kertoo sepän karjaa kohdanneesta tuhosta, johon Kullervo on syyppä. Kullervon saavuttua hänen ja sepän nuoren vaimon välille puhkeaa riita, joka päättyy naisen kuolemaan. Kullervo surmaa hänet isältä perityllä veitsellä, joka oli katkennut sepän vaimon eväsläpään leipomaaan kiveen.

Välinäytös

Kimmo on saanut tietää, että Kullervon isä Kalervo ja äiti olivat kuin ihmeen kaupalla selviytyneet hengissä tuhopoltosta. Kimmo suunnittelee Kullervon viemistä tämän vanhempien luokse.

Kalervon kertoessa kohtalostaan äiti suree tytärtään Ainikkia, joka on kadonnut.

3. kohta

Pakomatalla Kullervo saapuu tietämättään vanhempiensa taloon. He eivät aluksi tunne toisiaan, mutta totuus valkenee lopulta Kimmon saavuttua paikalle. Koska Kullervo on kertonut olevansa murhamies, Kalervo haluaa päästä hänestä eroon. Äiti vaatii Kullervoa jäämään; hän ei halua menettää poikaansa toista kertaa. Kimmo, myöhästynyt viestintuoja, pitää itseään syyllisenä tapahtumiin.

II NÄYTÖS

4. kohta (Kullervon uni)

Unessa purkautuvat Kullervon raivo, pettymyksen tuottanut suhde sepän nuoreen vaimoon ja se, ettei hän tule toimeen isänsä kanssa. Unessa Kullervolle esiintyy Sokea Laulaja, joka esittää ”Laulun sisaren turmelemisesta”. Kullervolle ilmestyy myös hänen kadonnut sisarensa Ainikki.

5. kohta

Kalervo ei halua tunnustaa Kullervoa pojakseen. Kullervo kostaa kertomalla, että hän on maannut sisarensa Ainikin, tätä tuntematta. Koska kotiin jääminen nyt on mahdotonta, Kullervo päättää lähteä kostoretkelle ja polttaa Unton talon.

6. kohta

Matkalla Unton talolle Kullervon seuraan lyöttäytyvät Tiera ja kaksi muuta miestä, myöhemmin myös Metsästäjä. Kimmo tavoittaa Kullervon matkalla ja kertoo tämän vanhempien ja sisaren kuolleen. Kullervo päättää kostaa heidän kuolemansa tuhoamalla Unton koko väen.

Näin hän tekee. Tuhotyön jälkeen Kullervo lähtee etsimään Kimmoa, jossa näkee toivon ja valon pilkahduksen.

Epilogi

Kullervo löytää Kimmon kotoaan yksinäisenä, järkensä menettäneenä. Hän on kiireisellä matkalla onnellisten maahan, viemässä tärkeää sanomaa. Kullervoa hän ei tunne, vaan näkee tässä Kristuksen, joka harteillaan kantaa maailman synnit. Kullervo hyvästelee ystävänsä ja päättää päivänsä sytyttämällä itsensä tuleen.

Aulis Sallinen

CD 1

I NÄYTÖS

Johdanto

Chorus 1

I Kuoro

Untamoinen verkot laski
Kalervon kalavetehen;
Kalervoinen verkot katsoi,
kalat konttiin kokosi.

Kalervoinen kauran kylvi
Untamon tuvan ta'aksi;
Untamolan uljas uuhi
söi Kalervon kaurakylvön;
Kalervoisen kärtsä koiraa
repi uuhien Untamolta.

Kullervo! Kullervo!
Tässä hän on, uhrina
jälleen kerran, Kullervo,
valmiina ristiinnaulittavaksi.

Untamo uhittelevi
Kalervolle veljellensä
surmata suvun Kalervon,
lyöä suuret, lyöä pienet,
koko kansan kolhaella,
tuvat polttoa poroksi.

ACT I

Prologue

Chorus 1

Chorus

Unto came and cast his fish nets
to fish his brother's property;
when Kalervo saw those fish nets
he seized their contents angrily.

Then he seeded Unto's meadows,
green fields owned by his brother;
Unto's flocks then started grazing
all the crops his brother planted;
so Kalervo's hungry wolfhound
savaged all the sheep of Unto.

Kullervo! Kullervo!
Yes, he is here, here again
in atonement, Kullervo,
sacrifice ready, ready for his death.

Then Unto started threatening
Kalervo, his very brother.
Kalervo's tribe vowed massacre,
killing great men, killing small men,
they would fall on Unto's people,
seize their farmsteads and then burn them.

Kullervo!

Tässä hän on, valmiina, Kullervo,
seisten veitsi kohti kurkkua,
miekka sydäntä taikka ase
kohti ohimoa suunnattuna.

Laittoi miehet miekan vyölle,
urohot ase kätehen,
läksi suurehen sotahan
vasten veljeä omaa.

Tuli Untamon urohot,
saivat miehet miekka vyöllä,
kaatoivat Kalervon joukon,
suvun suuren surmasivat,
talon polttivat poroksi,
tasoittivat tantereeksi.

Talon polttivat poroksi,
tasoittivat tantereeksi.

1. kohta

Unton vaimo

Mikä hätänä? Mikä painaa? Taas.

Unto

Näin yöllä unta.

Unton vaimo

Ja mitä unta, muka?

Kullervo!

Here he is now, here he is, Kullervo,
standing where the knife is poised,
with the sword towards his heart as they near him,
till at last they almost graze his body.

Then he summoned all his kinsmen,
gave them sword, spear and blunderbuss.
He marched blazing to bloody war,
brother fighting his brother.

Unto's men marched forth to the fray,
armed with swords and mighty cudgels.

All Kalervo's people perished,
all his mighty race was slaughtered,
and his house burned to dull ashes,
lying flat like stagnant water.

And his house burned to dull ashes,
lying flat like stagnant water.

Scene 1

Unto's wife

What is worrying you? You're so downcast. Speak.

Unto

That dream at daybreak.

Unto's wife

What sort of dream? Tell me.

Unto

Se oli paha uni.
Se uni on jo minulle tuttu,
tuhat kertaa nähty.
Siinä minä taas tapoin veljeni,
poltin hänen talonsa.

Unton vaimo

Rauha heille. Ja rauha meille.
Se on hyvä.
Se uni on jo sinulle tuttu?
Se on hyvä.
Oikein teit kun heidät tapoit,
veljesi ja hänen vaimonsa.
Älä kadu.

Unto

On väärin siitä taposta
yksin kättä syyttää.
On pää, on pää yhtä syyllinen.
Et sinä antanut minulle rauhaa
ennen kuin työ oli tehty.
Et sinä koskaan lakannut sanomasta,
ettei maailmassa ole tilaa meille neljälle.
Älä unohda sitä.

Unton vaimo

En unohda.
Voit hyvin minua syyttää.
Tein virheen.
Olisi pitänyt puhua viidestä.
Sinä jätit Kullervon tappamatta.

Unto

A nightmare; it was evil.
An endless dream that constantly haunts me;
it is always with me,
one in which I kill my brother, kill his wife,
and then burn his sad homestead.

Unto's wife

Peace upon them, and all our people.
It's a blessing.
You say you've had this blessed dream before?
It's a blessing.
You did well to kill that vermin,
you did right to slaughter your own brother.
Don't regret it.

Unto

It's wrong to only guiltily
blame that hand that slew them.
The head, the head's just as much to blame.
You wouldn't give me a moment's respite
until I had done the dreadful deed.
You never ceased to say that there was no way
in which the four of us could live together in this
great wide world. Don't forget that you said that.

Unto's wife

No, I shall not.
And you are welcome to blame me.
I blundered. I should have
talked of the five of us, not four, though.
One escaped you, Kullervo still is living.

Chorus 2

3 Kuoro

Pienenä jäi isostansa,
matalana maammostansa,
iso kuoli, äiti kuoli,
kuoli muu sukunsa suuri;
jätti hälle jäiset kengät,
sukat uhkuiset unohtii;
jätti jäisille jälille,
pyöriville portahille;
joka suohon sortumahan,
joka suohon sortumahan,
likahan litistymähän.

4 Kullervo

Jos olisivat kaikki puut yksi puu,
jos olisivat kaikki kirveet yksi kirves,
niin minä kaataisin sen taivaskorkean tammen
kohti Unton taloa.
Sen minä tekisin.
Sano taas, onko totta että ne tappoivat
minun isäni, minun äitini,
polttivat minun kotini.

Kimmo

Kyllä, se on totta.
Minä muistan, olen sinua vanhempi.
Minä näin. Se oli julmaa.
Talo sytytettiin,
heitä ei laskettu ulos.

Chorus 2

Chorus

He was so small and so fragile,
he was so weak and so helpless;
dead his father, dead his mother,
dead all his warrior kinsmen.
Shoes of hoarfrost, icy stockings,
that was all he had to give warmth;
shoes of ice, garments of hoarfrost,
that's how they left the child, frozen;
he was rolling by the lakeside,
to the mudflats; then he vanished,
swallowed up deep in the marshes.

Kullervo

If all the tallest trees were joined in one tree,
if all the sharpest axes joined in one great axe,
then I would fell that giant tree with one mighty blow,
crushing Unto's own homestead.
That is what I would do.
Is it true? Tell me again, but can it be true,
that they murdered my father and my sweet mother,
and did you say they burnt my home?

Kimmo

Surely. It's the truth, though.
I remember. You are not as old as I am.
Yes, I saw them. It was cruel.
They set light to the house,
burnt it with everyone in there.

Sinun isäsi, sinun äitisi,
he kaikki paloivat talon mukana.
Minä näin. Se oli julmaa.

Kullervo

Vielä julmempaa
oli jättää minut eloon.
Olisivat tappaneet minutkin.
Tämä orjan merkki polttaa minua.
Se polttaa minua kuin tulinen savu,
joka kärvensi poroksi pienen pojan muistin.
Minä tukehdun! Minä vihaan tätä elämää.
Niin paljon minä vihaan,
että jonkun on tästä maksettava.
Sinä! Minä tapan sinut, orjaveljeni Kimmo.
Ei orjan hengestä lukua pidetä.
Sinut minä tapan!

Kimmo

Kullervo, älä, päästä minut!
Älä kurista!

Kullervo

Kuinka minusta tuli näin paha?

Kimmo

Sinä olit vapaa.
Minä olen syntynyt orjaksi,
syntynyt tämä merkki otsassa.

So your father and your mother
were both burned to death, the walls in flames
trapped them. That I saw and it was cruel.

Kullervo

It was crueler,
worse by far to let me survive them.
Would that they had trapped and burned me also,
for the mask of slav'ry scorches my being.
It burns and scorches like the fiery smoke that choked
and turned all the small child's short memories into
ashes.
Ah! I suffocate! Life is hateful, it's unbearable.
I hate it; I shall make somebody pay for it,
I'll make someone suffer.
You then! Oh, yes, I'll murder you, brother in slavery,
Kimmo.
For no one cares about wretched slaves bound in
bondage.
So now I shall kill you.

Kimmo

Kullervo! Stop it! Let me go now!
Do not strangle me!

Kullervo

How did I ever turn so evil?

Kimmo

Once you had your freedom.
I have been enslaved here my whole life through,
marked with a burning brand as my birthright.

Sinusta tehtiin orja.
Sinun orjanmerkiksi vuoksi
minä rakastan sinua, Kullervo.

Chorus 3

5 Kuoro

Ellöspä, hyvä jumala,
elkösi sinä ikänä
luoko lasta luonnotonta,
eikä aivan armotointa, sinä ikänä,
isotointa alle ilman,
emotointa ensinkänä.

6 Unto

Kullervo!
Hän minut siinä unessa tappoi,
poltti tulella talon,
poltti meidät.

Unton vaimo

Unessa Kullervo siis tappoi sinut.
Sinä siis tapat Kullervon.
Tapat valveilla ollessasi.
Sitä se uni tarkoittaa.
Niin helppoja ovat unien selitykset.
Vielä on aikaa.
Se mies tietää enemmän kuin luulet.
Hänestä on päästävä.

But you were bound to bondage.
You were free and that is the reason
that I love you so, love you so, Kullervo.

Chorus 3

Chorus

Ah! Never, God most merciful,
ah, never in all history
was a child thus miscreated,
was a child thus misbegotten, lost and motherless
and with no father, with no mother,
from the start without a mother.

Unto

Kullervo, Kullervo!
He killed me in that terrible nightmare,
and he then burned the house down,
we were in it.

Unto's wife

Is that it? You dread that the child
killed you? Then you must kill Kullervo.
You must kill him when you're awake, though.
That is the dream's inner meaning.
What's easier than deciph'ring the meaning of dreams?
It's a warning, but there is still time.
That fellow knows more than he ought to know,
and we should be rid of him.

Unto

Mutta ei tappamalla
vaan myymällä.
Olen luvannut hänet kuululle sepälle.
Olen myynyt Kullervon paimeneksi,
orjapaimeneksi.

Kullervo

Sinä myit minut.
Paljonko sinä minusta sait?
Mitä seppä minusta maksoi?
Kuinka arvokas minä olin sinulle?
Tai kuinka arvoton?

Unto

Hyvästi, Kullervo.
Älä palaa takaisin.

Unton vaimo

Lähde. läksi.

Kullervo

Sanonko minä teille nyt hyvästi.
En sano, edes sitä.

Chorus 4

7 Kuoro

Möi siitä Kalervon pojan
Ilmariselle sepälle,
takojaalle taitavalle.

Unto

But there's still no need to kill him.
So I've sold him,
and he now belongs to the great smith Ilmarinen.
I have sold Kullervo like some low outcast,
as a cattle herder.

Kullervo

Have you really sold me?
Tell me, how much, how much did you get?
Did the smith pay well for his cowherd?
Am I really an object of such great value?
Or else of none at all?

Unto

Go your way, Kullervo,
go your way and don't come back.

Unto's wife

Go now. Don't come back.

Kullervo

Shall I say one last final goodbye to you?
I will not, not one word.

Chorus 4

Chorus

Unto sold his brother's child,
Ilmarinen came and bought him,
that skilful man with the hammer.

Minpä seppo tuosta antoi?
Kaksi kattilarania,
kolme koukun puoliskoa,
viisi viikatekulua,
kuusi kuokan kuolioa
miehestä mitättömästä,
mitättömästä,
orjasta epäpäästä,
epäpäästä.

2. kohta

3 Sepän nuori vaimo

Minä tahdon olla tuoksuva ja
lämmin kuin nuori leipä.
Sellaisen minä panin mukaasi, paimen,
että osaisit olla
minulle ensi kerralla toisenlainen.
Kullervo. Sehän se sinun nimesi oli,
sinä kaunis nuorukainen.
Sinun silmiesi kovuus valehtelee.
Ei se sinusta vielä miestä tee. Minulle.
Minä olen pehmeä kuin nuori leipä.
Minä leivoin kiven sinun leipäsi sisään, paimen.
Se kivi olkoon sinun kovuuttasi.
Se leipä olen minä.
Minä odotan sinua, paimen.

9 Metsästäjä

Oi terve, sepän kaunis puoliso!
Ilta käy vanhaksi, niin kuin sinun miehesi.
Hän ei sitä huomaa, sinä kyllä huomaat.

And what was the price he paid then?
Two fine kettles with holes in them,
and three hooks with no ends on them,
and five scythes with no blades in them,
and six rakes with no teeth in them.
Cheap for a boy who was worthless,
and he was worthless,
or for a boy who was useless,
and he was useless.

Scene 2

Smith's young wife

Oh, I want to be as fragrant and
as warm as newly baked bread.
Up in the pastures you'll find that's what I've made you,
and I know when we meet this evening,
you'll be more kind and understanding.
Kullervo. Isn't that what you told me your name was,
fine young man, so tall and handsome.
And that hardness in your blue eyes must be a sham.
That won't make you the man you long to be, not my kind.
Listen, I'm as soft and warm as new baked bread is.
There's a stone that's hidden in the bread that I made you.
Consider that stone, its granite'll make you hard, hard.
That soft bread is my body.
You must come to me now, I am waiting.

Hunter

Good evening, sweet and lovely wife of the smith!
Day's getting elderly, rather like your poor husband.
He still doesn't notice things. Though kind, he's aging.

Sepän nuori vaimo

Kai sinulla on jotain asiaakin?

Metsästäjä

La-la-la-la-la.

Korea tämä ilta.

Se ihan sikiää perhosiä,
jotka pyrkivät tuoksuvaan kukkaan.

Sinä olet kaunis. Mutta kuule,
on jo ilta, eikä sinun karjaasi näy.

Täällä on vielä kovin rauhallista!

Päivällä on iltansa,
paimenella karjansa.

Sepän nuori vaimo

Se siitä huolen pitää.

Metsästäjä

Ai, ettäkö huolen pitää.

Aha! Vai niin!

Aika erikoinen mies paimeneksi,
tämä sinun Kullervosi.

On siinä susi vahtimassa vuohilaumaa
taikka pukki kaalimaata.

Omin silmin näin.

Sepän nuori vaimo

Mitä sinä muka näit?

Metsästäjä

Mitäkö minä näin?

La-la-la-la-la-la.

Smith's young wife

If you've things to say, sir, you should say them.

Hunter

La-la-la-la-la.

This evening is a really lovely evening.

It's breeding many swarms of butterflies,
and they search for the scent of some sweet flow'r.

You are really lovely. Only notice,
night is falling and your cattle still are not here.

That makes it very much more peaceful with you.

As a day has calm evening,
so the herd has fat cattle.

Smith's young wife

And he now guides them safely.

Hunter

You think that he guides them safely?

Aha! What a joke!

He's a funny sort of man for a cowherd,
Kullervo, your trusted servant.

Why, it's as if your cattle had a wolf to guide them,
or a goat was guarding cabbage.

I can use my eyes.

Smith's young wife

Then tell me, what have you seen?

Hunter

Tell you what I have seen?

La-la-la-la-la-la.

Maksatko sinä siitä tiedosta paljonkin?
La-la-la-la-la-la.
Minä näin miten pedot hävittivät sinun karjasi!

Sepän nuori vaimo

Jos tulit laskemaan leikkiä tälle pihalle,
voit saman tien jatkaa matkaasi.

Metsästäjä

Leikkiäkö, kaunis.

Sepän nuori vaimo

Rouva?

Metsästäjä

Äsken sinun silmiesi kirkkaus
loisti tuon lammen pinnalla,
sitten aurinko värjäsi veden punaiseksi,
nyt se on musta, musta kuin hauta.
Rauhaa, rauhaa sinulle on luvassa,
sillä karjasi ei enää sinun untasi häiritse.
Kuule, susilauma tappoi
sinun suuren karjasi!

Sepän nuori vaimo

Jos se on totta,
niin missä oli silloin paimen, Kullervo?

Metsästäjä

Katseli oravana puussa,

What will you give me if I tell you the sight I saw?
La-la-la-la-la-la.
I saw predators with gaping mouths destroy your cattle.

Smith's young wife

If you have come here to tell silly stories,
you're wasting your time and I'd rather you left me.

Hunter

Telling tales, my beauty?

Smith's young wife

You're not?

Hunter

When I came, the brightness of your eyes
was mirrored upon the clear water.
Then the sun sank, turning the water to deep crimson,
till it was blackened, black as a grave is.
Now, peace, peace is all that lies in wait for you.
Truly, you never need dream about your cattle again, my dear.
Truly, hungry wolves slaughtered
and devoured your poor cattle!

Smith's young wife

If you're not lying,
wherever was the brave young cowherd, Kullervo?

Hunter

Watching like a squirrel from the tree-top,

nauroi hyeenana petojen kanssa.
Ja hän huusi, ja hän huusi!
Hän huusi kosta
kiveen sattuneen veitsensä vuoksi,
isältä perityn.
Kuule, sinun karjasi on tuhottu,
mutta se ei riitä Kullervolle:
hän tahtoo nähdä kostonsa määrän
sinun omista silmistäsi.
Sinun paimenesi on hullu!
Kun hän tulee,
unohda minut ja se mitä olen sanonut.
Älä kerro. Et sinä siitä mitään hyödy.
Minä lähten.
Hän on kohta täällä.
Näkemiin! Tai hyvästi! Hyvästi!

10 Kullervo

Minä tulín sinun luoksesi yöllä.
Minä tulén taas.
Kohta on yö.

Sepän nuori vaimo

Niin, silloin oli yö,
oli täysikuu, odotuksesta
pyöreä ja paisunut.
Nyt kuu on terävä kuin sirppi.
Niin, sinä tulet, tulet yksin.
Miksi sinä tulet hiljaa kuin iltatuuli,
nurkkia pitkin?

sitting there and laughing like a hyena.
He was crowing; he was crowing!
He cried revenge for his knife
that hit a stone, that prized possession,
the knife his father owned.
Listen, all the cattle, all the herds are slaughtered,
but that's not enough for Kullervo:
he wants to see how well he's revenged,
he wants to see horror in your eyes.
So your cowherd must be mad, mad!
When he comes here,
you must forget me and all of the things I had to say.
Don't you tell him. Nothing at all will be bettered by that.
He'll be coming.
I will not be long now.
There we are! I've got to go! Goodbye then!

Kullervo

It was evening when I came to you, evening.
Now I come again,
as does the night.

Smith's young wife

Yes, then it was the night,
and the moon shone down, round and beaming
and full of warm anticipation.
But now the moon is lean, like a sickle.
Yes, you are coming, coming alone.
Only why d'you come so slow like the evening breeze
does,
creeping round corners?

Kullervo

Halusin nähdä sinut vielä kerran.
Paimenkullervo on kuollut!
Häntä ei enää ole.
Koska ei ole paimenta ilman karjaa!

Sepän nuori vaimo

Miksi sinä sen minulle teit?

Kullervo

Sinua huvitti tehdä minusta pilkkaa,
minua huvitti laskea montako sutta tarvitaan
tappamaan sepän suuri karja.
Usko minua: aika monta!
Katso, mitä olet tehnyt isäni veitselle:
se on poikki, katkaistu,
kivellä kuohittu, minun ainoani.

Sepän nuori vaimo

Sinä et ymmärrä.
Taikka sinä ymmärsit väärin.

Kullervo

Sinä sanoit: "Tule yöllä,
seppä on vanha,
työstä väsynyt ja nukkuu sikeästi.
Aikani on pitkä, yö on pitkä."
Minä tulin. Sinä nauroit minulle
kun en osannut.
Se tuotti sinulle huvia,

Kullervo

I had to see you for one last brief moment.
Kullervo is dead and gone now!
For he exists no longer,
for a cattle-herd's non-existent with no cattle!

Smith's young wife

Oh, however could you do that to me?

Kullervo

As it amused you to laugh and joke at my weakness
so it amused me to work out how many grey wolves
were needed
to gore and slaughter all my master's cattle.
Quite a large number, I can tell you!
Look, look at what you've ruined. Loot at my father's
knife:
it's been broken in pieces.
It has been castrated by a single stone.

Smith's young wife

You misread my meaning.
That's it, yes, you misunderstood me.

Kullervo

Then you told me: "Come at night-fall.
Look at my husband,
tired and exhausted. Old men all sleep soundly.
Ah, how slow the time is. Night is endless."
So I came. But you laughed when I didn't
know how to do it.
You laughed that cold night I shivered

kun yöllä istuin sinun vuoteesi reunalla
itkemässä.

Sepän nuori vaimo

Sinä olet vielä nuori
ja sinä halusit minua.
Älä kiirehdi.
Minä opetan sinua.

Kullervo

Minä itkin kuivin silmin,
kun sinä tahdoit minun olevan mies!

Sepän nuori vaimo

Älä kiirehdi!
Sinulla on aikaa.
Meillä on aikaa.

Kullervo

Enkä minä osannut,
enkä minä pystynyt.

Sepän nuori vaimo

Kuuntele minua!
Sano että yritit pelastaa karjan.
Eikö niin!
Teit sen henkesi kaupalla.
Eikö niin!
Seppä kuuntelee minua, vain minua.
Minä kerron,
että taistelit henkesi edestä.
Sen minä teen!

on the bed, that cold night when I sat on your warm bed,
afraid and weeping.

Smith's young wife

But you are only a boy still
and you so wanted to be with me.
But there's no hurry.
And soon I am going to teach you.

Kullervo

Oh, I couldn't, weeping, dry-eyed,
oh, you so wanted me to be a man!

Smith's young wife

But there's no hurry!
And you have so much time.
We have so much time.

Kullervo

I shall never learn how to,
I will never learn how to.

Smith's young wife

Now you must learn from me!
Tell him you attempted to rescue the cattle.
That is right!
Tell him you risked your life to save them.
That is right! That's the truth!
For the smith believes in me, only me.
I will tell him, yes, I'll tell him
you risked your life to save the cattle.
That's what I'll do!

Sitten voit jäädä taloon.
Seppä unohtaa asian,
kun minä pyydän sinulle armoa.

Kullervo

Armoa! Taasko minulle armoa?
Tuo sana, se on myrkyttänyt koko minun elämäni.
Ei ole kenenkään asia pyydellä minulle armoa.
Ei edes sinun!
On minua jo pilkattu tarpeeksi.

Sepän nuori vaimo

Olkoon niin!
Ei ole minun asiani kinastella
talon palvelijoitten ja orjien kanssa.
Seppä miehineen hoidelkoon sinut!

Kullervo

Sanoitko sinä orja;
sinäkin?

Sepän nuori vaimo

Itse sen osan taas itsellesi valitsit.
Olisi ollut parempaakin tarjolla.
Pysy siis orjana!
Ja puolikkaana miehenä!

Then you'll see, you can stay here.
He'll forget all about the cattle,
when I plead, he'll grant you his mercy.

Kullervo

Mercy! Again, that hated word, mercy.
That "mercy", it has poisoned ev'ry moment of my life,
has Mercy.
It's no-one's concern, it's nobody's business to offer me
Mercy.
It's not your business!
I've had enough of people who just mock me.

Smith's young wife

As you please! As you please!
It's not my business arguing with servants,
and it's not my duty to talk to the slaves in this
household.
You'll be tried by the smith and his henchmen!

Kullervo

Oh, no! Did you say "slave"?
Not you as well!

Smith's young wife

You are the one who's decided
that you'll play that part, when there were better, richer
parts
you might have played here. Stay as a slave, you fool!
You'll never be what real men are!

Kullervo

Pyydän sinua: älä sano sitä enää.

Sepän nuori vaimo

Orja! Orja!

Kullervo iskee puukon sepän vaimoon.

Kuoro

Se oli meno nuoren naisen,
kanssa kaunihiin emännän,
jot' oli viikon kasvateltu,
vuosin kuusin kuulusteltu
Ilmarin iki-iloksi,
Sepon kuulun kunniaksi.
Oi, Ukko yli-jumala,
jou'uttele jousi suuri,
ota vaskinen vasama;
kaada tuo Kalervon poika,
ammu kurja kuoliaaksi!

CD 2

Välinäytös

1 Kalervo

Oli kerran mies,
jonka hänen veljensä
tosissaan yritti tappaa.
Isän sijasta tapettiinkin poika;
tämä löysi hautansa palavassa talossa.

Kullervo

I implore you: do not say that word again.

Smith's young wife

Slave! Slave!

Kullervo strikes the smith's young wife with his knife.

Chorus

So the smith's young wife was no more,
and so the fairest wife perished,
she for whom the smith had so long lusted,
searching six long years to find her,
she, who'd been Ilmarinen's pride and joy,
she, who'd been the great blacksmith's glory.
Now, Ukko, greatest of Godheads,
come, tauten your mighty crossbow,
take your great shining thunderbolt;
strike down the son of Kalervo,
you must fell that evil creature!

Entr'acte

Kalervo

Once upon a time,
lived a man whose brother attacked him
and tried to kill him. Only instead of the father
the son died, and he found his grave
where a wooden homestead was blazing.

Kimmo

On se ihme!

Se oli huhu, jota kannatti uskoa.

Että he ovat elossa, toden totta!

Siellä he elävät hiljaa,

syrjässä, kuin salaa.

He eivät tiedä toisistaan,

Kullervo ja hänen vanhempansa.

Eivät vielä. Mutta huomenna kyllä.

Se on yllätys!

Minä saatan Kullervon vanhempiensa luokse.

Kalervo

Myöhemmin tälle melkein tapetulle miehelle

annettiin vielä kaksi tytärtä,

joista toinen oli kaunis kuin kukka,

kuin lumpeenkukka.

Sitten tämä kaunis tyttö katosi jäljettäniin.

Äiti

Ainikki! Ainikkini!

Kalervo

Hänen äitinsä uskoo, että tyttö on kuollut.

Ehkä onkin.

Kimmo

Me karkaamme molemmat:

minä Unton, Kullervo sepän talosta.

Kimmo

What a marvel!

That was a rumour that was well worth the list'ning to.

Then it must mean they're both living, ipso facto!

There they live, quietly hidden

and almost in secret,

so neither young Kullervo

nor his parents can know the other's living,

that is, not yet. But they're going to, tomorrow.

It's a big surprise!

I will take young Kullervo to his parents tomorrow.

Kalervo

Later on, later on,

this man who was so nearly destroyed

was given two healthy daughters. One was like

some beautiful untouched flow'r, some water lily.

Then this beautiful child simply disappeared into thin

air.

Mother

Ainikki! Ainikki!

Kalervo

And her mother believed her lovely daughter was dead.

And she could be.

Kimmo

We'll both run away from here:

I from Unto's, Kullervo from the old smith's house.

On meillä nyt paikka minne kätkeytyä,
siellä me olemme yhdessä kuin nyrkki,
joka iskee takaisin iskijää.
Me rakennamme yhdessä uuden maailman,
ja sitten voi sanoa kuin runoilija kauan sitten:
"Surun keskeltä näen auringon paisteen
ja kyynelten lempeän sateen."

Äiti

Ainikki! Ainikkini!

Kalervo

Tuo mies jolta kaikki vietiin olin minä.
Minä sanoin: se olin minä,
sillä eihän minua enää ole olemassa.
En minä enää ole elävien kirjoissa,
sillä minut poltettiin omassa talossani
yhdessä vaimoni ja pienen poikani kanssa.
Näin kerrotaan, ja se on melkein totta.
Sillä niissä liekeissä jäi
minusta jäljelle vain pala hiiltä,
joka on läpikotaisin musta,
mutta kylmä kuin timantti.

Kimmo

On tämä hevonen saatava ensin valmiiksi.

Now, now we shall both have somewhere to hide
ourselves.

There we'll be clenched together like a strong fist is,
and we'll strike back at all who strike at us.
And then together, together build a bright new world,
and then I can say to you in the words of the ancient
poet:

"In the midst of sorrow a bright sun is shining,
it shines through the sweet rain of tears."

Mother

Ainikki! Ainikki!

Kalervo

The man who was robbed of everything was me.
I have spoken: the man was me,
for in fact I do not have true existence any longer.
I cannot consider myself part of the living race,
for was I not burn'd alive, burn'd in my own blazing
house,
burn'd with my loving wife, burn'd with my innocent
child?
So is the tale reported, so it's true.
In the flames that scorched me,
all that remained of me was a charred piece of
charcoal,
for I was blackened, black was shot through me,
only frozen like a diamond.

Kimmo

First of all let's be quick, first we must get this horse
ready.

On kiire!

On se minun lahjani Kullervolle,

yhteisen lapsuuden kadotettu muisto.

Vielä häntä tähän, tuohon tuuhea harja!

Klo-po-ti-klop! Klo-po-ti-klop!

Oi sinä lapsuuden vapaana kiitävä ratsu!

Juokse hummani!

Kiitä ratsuni!

3. kohta

Kullervo

Kenen talo tämä on?

Kalervo

Kuka sitä kysyy,

näin keskellä yötä?

Kullervo

Minun on jano ja minun on kuuma.

Antakaa minulle vettä!

Sisar

Isä, minä pelkään.

Hän on hirveän näköinen.

Kullervo

Hän oli niin kaunis.

Siitä on jo kauan.

Kokonainen ilta ja yö.

Onko jo aamu?

Let's be quick!

This will be my present for Kullervo,

this will be the lost mem'ry of our shared childhood.

Now I'll add the tail, and the mane must be bushy!

Clippety-clop! Clippety-clop!

Dear sweet free-running, free-flying horse of our

childhood!

Faster, cantering!

Faster, galloping!

Scene 3

Kullervo

Whose house is this? Who lives here?

Kalervo

And who is that asking,

waking us at midnight?

Kullervo

I am so thirsty, my forehead is burning.

Please help me. Give me some water.

Sister

Father, I am frightened.

He looks so terribly threatening.

Kullervo

Oh, she was so lovely.

It had been a long time,

one short evening, one shorter night.

Is it dawn already?

Kuoro

Sinä tapoit hänet!

Kullervo

Olisi jo aamu,
minä heräisin ja tietäisin nähneeni vain unta.

Kuoro

Sinä tapoit hänet!

Kullervo

Ei, ei nyt ole aamu
eikä tämä ole unta!
Minun kädessäni on verta!
Sinä olit niin kaunis.

Kuoro

Sinä tapoit hänet!

Kullervo

Minä sinut tapoin!
Sinut! Sinut!
Luuletteko te että minä olen hullu?

Kalervo

Se on oma asiasi.
Kuka sinä olet?

Kullervo

Murhamies.
Murhaaja. Tappaja.
Senkun valitset!

Chorus

So you murdered her!

Kullervo

Would that it was morning.
In the daylight I could wake and know that I was only
dreaming.

Chorus

So you murdered her!

Kullervo

No, no, this isn't morning
and I haven't been dreaming.
This is blood that's dripping down my fingers.
Heavens, you were so lovely.

Chorus

So you murdered her!

Kullervo

What, did I murder you!
Murder! Murder!
Only tell me, do... do you think that I am mad?

Kalervo

That's entirely your business,
yours, whoever you are.

Kullervo

Murderer,
someone who has to kill,
butcher, you can choose!

Kalervo

Kenet sinä tapoit?

Kullervo

Naisen.

Nuoren ja kauniin.

Kauan sitten.

Taikka äsken.

Mitäpä tuosta väliä enää.

Se siitä.

Sisar ja äiti

Naisen?

Nuoren ja kauniin?

Kenet? Missä?

Kullervo

Se oli nainen,

jolla oli tapana leipoa

kiviä paimentensa eväspeleihin.

Se oli oikein hänelle.

Kauniille sepän vaimolle.

Sisar ja äiti

Sepän vaimo, siis...

Pohjolan tytär!

Kullervo

Niin, hän se oli,
sepän portto!

Hän se katkaisi minun veitseni.

Katsokaa tätä kuohittua terää.

Se oli minun isäni veitsi.

Kalervo

And who did you murder?

Kullervo

A woman.

Young and enchanting.

Long ago.

Or was it now?

What does it matter now that it's been done?

It's over.

Sister and mother

A woman?

And young and enchanting?

Who was she? Where was she?

Kullervo

It was a woman,

and she used to bake stones inside bread
she made for her herdsman, for her innocent herdsman.

Nevertheless, she deserved it,
that lovely wife of that blacksmith.

Sister and mother

She was married to the blacksmith?

That's Pohjola's daughter!

Kullervo

Yes, that's the woman,
the blacksmith's whore!

It was she who destroy'd my knife.

Look and see, see the blade that's been unmanned.

And this knife was the knife of my father.

Kalervo

Kuka sinun isäsi oli?
Ja mikä on oma nimesi?

Kullervo

Kullervo, Kalervon poika!

Äiti

Kullervo!

Kalervo

Sinä valehtelet!
Kalervon poika tapettiin kauan sitten,
perheensä myötä.
Niin tarina kertoo.
Sinä valehtelet!
Tämä on veljeni Unton virittämä ansa.
Jos hänet oikein tunnen,
sinua seuraa tänne kohta suurempi joukko.

Äiti

Odota, katso häntä tarkasti.
Katso hänen silmiään,
katso hänen tukkaansa.
Ne muistuttavat jostakin jonka tunsin.

Kalervo, äiti ja sisar

Voisiko se olla totta?

Kimmo *tulee*

On se totta!
Sinä olet tullut kotiin, Kullervo!

Kalervo

And who was your father? Who was he?
What's your name? What is your own name?

Kullervo

Kullervo, Kalervo's son!

Mother

Kullervo!

Kalervo

You are lying to me!
The son of Kalervo was cruelly murdered,
with all his family.
That's how the story goes.
You are lying to me!
This is a trap laid, I'm certain, by my brother Unto,
and if I know my brother,
there is a larger gang of men who follow behind you.

Mother

Only wait, let us see him quite clearly.
Look at how his bright eyes shine,
look at how his fine hair glows.
Ah, yes, now they remind me of someone I once knew.

Kalervo, mother and sister

Oh, can it really be you, though?

Kimmo *entering*

Yes, it is true!
After all the years, you've come home, Kullervo!

Ja minun piti tästä tehdä yllätys
ja suuri juhla!

Äiti

Sinä olet Kullervo, minun poikani!
Sinä tulit takaisin,
sinä joka olit jo kuollut!

Kullervo

Oletko sinä minun äitini,
hän joka oli kuollut?

Äiti

Ei, älä sittenkään koske minuun.
Sinun kätesi ovat veressä.

Kullervo

Isä! Oletko sinä minun isäni?

Kalervo

Minä tunsin tuon puukon.
Sinua en halua tuntea.

Kullervo

Nuori neito,
oletko sinä minun sisareni?

Sisar

Kuka hän oikein tahtoo olla.
Isä, minä pelkään häntä!

And I had meant to make it such a surprise,
a splendid celebration!

Mother

Yes, it's true, you're Kullervo, you're my son, my child.
Somehow you've come back to me,
you I thought were long dead and buried!

Kullervo

Are you my mother? You, I thought to be dead,
to be dead and buried?

Mother

No, do not touch me, child, after all.
Now I see your hands blemished and bloody.

Kullervo

Father! Are you my father, are you my father?

Kalervo

I have recognised my knife,
but you're a thing I do not want to know.

Kullervo

Pretty creature,
please tell me, are you, oh, are you my sister?

Sister

Does he pretend that he's my brother?
Father, I'm afraid he'll hurt me!

Kullervo

En minä koskaan tahtonut
olla se mikä olen.
Minua on kirottu
koko minun elämäni.

Äiti

Kullervo!

Kullervo

Minun nimenikin, Kullervo,
se on kuin kirous,
joka syntymäni hetkellä
pantiin minun päälleni.
Jos sinä, isä,
olisit ollut vähemmän paha,
et minua koskaan olisi siittänyt.
Jos sinä, äiti,
olisit osannut
olla minulle hyvä,
olisit jo kehtoon minut tappanut.
On tämä maailma minulle
aina ollut niin kuin kivi.
Kimmo, minä lähdän täältä.
Kuljen kohti pohjoisia metsiä.
Siellä on minun maailmani;
siellä on susien maailma.
Sinne minä kuulun!

Kimmo

Mistä tämä kovuus?

Kullervo

I never have wanted to be
who it seems that I must be.
Ever since I can remember
I've lived a life that's cursed.

Mother

Kullervo!

Kullervo

There is even my name, Kullervo,
that's like a cruel
kind of curse that always dogged me
from that moment when I was born.
If you, father,
had been less wicked, less of an evil,
you'd never have made me, never begotten me.
And you, my mother,
if you had had more sense,
known the way you should love me,
then you would have killed me in my cradle bed.
This is a cruel world, and to me
it is always hard as granite.
Kimmo, I am going to go now,
going to the north, where the great forests are.
That is the place my real world is.
There in the waste where the wolves wander.
That's where I belong to!

Kimmo

Why are you so stony?

3 Äiti

Kullervo, älä mene!
Jos sinä lähdet, minä tahdon kuolla.
Sinä olet minun poikani. Kullervo!
Minä muistan sinut niin hyvin:
kaunis sinä lapsena olit.
Kaunis sinä vielä miehenäkin olet.
Jos sinä oletkin pahan työn tehnyt,
kuinka sen olisit voinut olla tekemättä.
Kuinka sinusta olisi voinut
tulla hyvä pahassa maailmassa.
Älä lähde! Älä enää jätä minua!

Kalervo

Sinä näet tuossa mieheessä
pienen pojan.
Minä en näe.
En kai. Vai näenkö.
Ehkä näen. Tuskinpa.
Mutta olkoon.
Hän jääköön jos sinä haluat.
Minä peitän silmäni ja korvani niin kauan
kun hän on talossa.

Kimmo

Mistä tämä kovuus?

Kullervo

Minä eilen tapoin sepän vaimon.
Näin on minusta tehty tappaja.
Murhamies.

Mother

Kullervo, do not leave me!
For if you go away I shall want to die.
You are my son, you are my child. Kullervo!
There's so much of you I remember:
beautiful you were as a child,
beautiful you are still, though you've grown to manhood.
If you have done something, something that's evil,
you didn't have any choice, could not have left it
undone.
Ah, however could you become good
when you're surrounded by a world full of evil?
Do not leave me! Do not, do not leave again, my son.

Kalervo

You see that innocent boy
in the man before you.
I do not see him.
That is, I think I don't.
Do I see him? Perhaps not.
Does it matter?
Alright, let him stay here if you think he should.
Only I shall cover up my eyes and ears
as long as he's here at home with us.

Kimmo

Why are you so cruel?

Kullervo

It was yesterday that I killed the smith's wife.
Therefore I have now been made a murderer,
that's my fate.

Kimmo

Oikea murhaaja tässä olen minä,
myöhästynyt viestintuoja.

Kuoro

Kullervo, Kalervon poika,
sai tuosta elelemähän
alla varjon vanhempien.

Kimmo

Tappaja olen minä, ei Kullervo!
Se olen minä!

Äiti

Älä lähde!
Jää minun luokseni! Älä mene!

Kuoro

Ei saanut älymähän,
miehen mieltä ottamahan,
kun oli kaltoin kasvateltu,
tuhmin lasta tuuiteltu
luona kalton kasvattajan,
tuon on tuhman tuittajan.

Kimmo

En koskaan,
en koskaan saa mielestäni
sitä minkä nyt tässä näen.

Äiti

Kullervo, älä lähde.

Kimmo

I am to blame, though. The messenger came late.
I'm the real murderer.

Chorus

Kullervo, Kalervo's child,
therefore pursued his existence,
staying in his parents' shelter.

Kimmo

I am the real murd'rer, not Kullervo!
No, I'm the murd'rer!

Mother

Do not leave me!
Stay here, oh stay with me! Do not leave me!

Chorus

But still he understood nothing,
nor ever grew to wise dignity,
for he had been brought up in crooked ways,
and his cradle had been ill-rocked,
rocked by his most wilful father,
and by his most foolish mother.

Kimmo

Oh, never
shall I forget what I'm seeing.
I am guilty, for I'm the murd'rer.

Mother

Kullervo, do not leave me.

Kimmo

Syyllinen olen minä.
Yksin minä. Minä.

2. Näytös**4. kohta**

Kullervon uni

4 Kullervo

Nämä ovat pitkiä
loputtomia päiviä isäni talossa.
Etkö näe!
Minun on oltava
hänen uutteran vihansa arvoinen.
Minä olen hänen tarinansa hirtittävä
väärä luku.
Etkö näe!
Älä ole noin sokea!

Kimmo

Sokea... sokea on tämä ukko.
Katso, se on umpisokea!

Kullervo

Minun isälläni on naamio.

Kimmo

... on naamio...

Kimmo

You have to leave me alone.
I'm the murder. Kimmo.

ACT 2**Scene 4**

Kullervo's Dream

Kullervo

These are long endless days
in this house, inside this stifling house that's my
father's.
Don't you see that?
I must be worth all that
hatred that's always churning inside him.
I'm the terrible, the direst chapter in his story.
Don't you see that?
Are you blind?
You must not be so blind!

Kimmo

Blind? Yes, the old man is blind.
Look, he's completely sightless.

Kullervo

That's a mask my father is wearing.

Kimmo

... a mask...

Kullervo

Sen alta katsovat
hänen veljensä Unton kasvot.

Kimmo

... Unton kasvot...

Kullervo

Yritän olla puhumatta hänelle.

Kimmo

... puhumatta hänelle...

Kullervo

Hän yrittää olla katsomatta minuun.
Ja vihan sitkeä lieka sitoo
meidät saman katon alle.

Kimmo

... katon alle...
Ulkoa se löytyi, tieltä.
Katso, minä löysin sen tieltä,
tämän hullun!

Kullervo

Älä yritä olla minulle hyvä!
Minä haluan tappaa sinut!
Minä tapan kaikki!

Kalervon ääni

Tuon puukon minä tunsin,
sinua en!
Sinua en tahdo tuntea!

Kullervo

And from behind it,
his brother Unto's face stares forth blankly.

Kimmo

... Unto's face...

Kullervo

But I do my best not to speak to him ever.

Kimmo

... not to speak to him ever...

Kullervo

And he does his best to never look at me.
The iron flame of hatred ties us
captive under the same roof.

Kimmo

... the same roof...
That is where I found him, out there.
Listen, I found him by the roadside,
this madman!

Kullervo

You should always try never to show me kindness!
Don't you know that I want to kill you?
I shall murder you all!

The voice of Kalervo

The knife, that I recognised,
You, I did not.
I do not want to recognise you!

Kimmo

Katso, minä löysin sen tieltä,
tämän sokean!

Kullervo

Minä tapan sinut,
minä tapan kaikki!

Kalervon ääni

Tuon puukon tunsin.
Sinua en tahdo tuntea!

Kimmo

Katso, minä löysin sen tieltä!

Kullervo

Älä yritä olla minulle hyvä!
Me olimme molemmat kuin tulussa.
Kelmeä kuunvalo, se se poltti meitä!
Minä se hänen tulensa sammutin!
Ainoana miehenä maailmassa!
Ei mies enempää voi naiselle antaa.
Eikä kukaan nainen voi enempää haluta.
Ei kahta kertaa!

Kalervon ääni

Hän oli kaunis,
kuin lumpeenkukka.
Se kaunis tyttö
katosi jäljettäniin.

Kimmo

Listen, he was there, by the roadside,
he was lying there!

Kullervo

Don't you know I'll kill you!
I shall murder you all!

The voice of Kalervo

The knife, I recognised that.
I do not want to recognise you!

Kimmo

Listen, he was there by the roadside.

Kullervo

You should always try to never show me kindness!
We both were ablaze with it. The moon shone down.
So it was burning us, with blinding fire,
but it was I extinguished her flame!
I who was the only man on this planet!
Because no man can give more to a woman,
and no woman can desire more than that,
but only one time!

The voice of Kalervo

Oh, she was lovely,
so like a water lily.
Then she disappeared
into nowhere.

Kullervo

Minun isäni tietää kaiken
paremmin kuin minä!

Kalervon ääni

Se oli minun tyttäreni,
Ainikki.
Hänen äitinsä uskoo,
että tyttö on kuollut.
Ehkä onkin!

Kullervo

Minun isäni tietää paremmin
senkin mitä tehdä.
Tai jättää tekemättä.

Kimmo

... jättää tekemättä...

Kullervo

Orjanakin oli parempi.

Kimmo

... oli parempi...

Kullervo

Tehdä työtä käskettyä.

Kimmo

... työtä käskettyä...

Kullervo

Ja vihalla maustettua!

Kullervo

Still, my father knows all things
very much better than I do.

The voice of Kalervo

That child was my lovely daughter,
Ainikki.
But her mother is certain,
sure that her child is dead.
Maybe she is!

Kullervo

And my father knows even better
what's better to be done
and to be undone.

Kimmo

... to be undone...

Kullervo

Life was better as a slave.

Kimmo

... as a slave...

Kullervo

Just obeying the orders.

Kimmo

... obeying orders...

Kullervo

All flavoured and spiced with hatred!

Kimmo

Se laulaa maksusta lauluja.
Tämä sokea. Hulluhan sen täytyy olla,
tämän sävelniekan, kun maksusta lauluja laulaa.
On siinäkin ammatti!
No anna tulla!
Penni laulustasi, ukko!

"Laulu sisaren turmelemisesta"

5 Sokea laulaja

Ajaa poika maailman turuilla,
oli matkansa määrää vailla.
Mies nuori ja kopea
ja ajopeli nopea;
se kiittää tuulen lailla.

Niin päivänä eräänä illansuussa,
on aurinko takana jo vuoren,
hän näkee pisteen suoran päässä,
se kasvaa, kasvaa, on kohta tässä:
näkee neitosen kauniin ja nuoren.

Voisi tarinan tähän jo lopettaa kai,
koska kuulija arvaa jo lopun.
Vaan ei: koko laulusta laulaja pennin sai.

Poika korskea kiesinsä pysäyttää
ja sanoo tytölle naurussa suin:
"Sinä katsoit minua sillä lailla
kun olisit nopeaa kyytiä vailla;
sen oitis sinisistä silmistä luin."

Kimmo

Some folk sing ballads for money.
There's this blind man. I should say he's certainly mad,
this ballad maker, to stand and sing ditties for money.
Well, why not let us hear you?
Why are we waiting?
Here's a penny for your... ballad.

"The song of a sister's ravishing"

Blind singer

Once a youth was travelling far and wide,
but he didn't know where he was going.
The young man was full of pride.
His carriage sped through countryside,
as fast as a gale that's blowing.

It happened that one day, 'twas nearly evening,
the light of the setting sun was fading,
he saw something come ever nearer,
a speck that grew, getting clearer and clearer:
then he saw 'twas a pretty young maiden.

I could stop at this point in my song here and now,
for I'm sure you can guess what the end is.
But no! For a singer is paid to complete his song.

So the young man then halted his golden coach.
Then he looked down upon the maiden and said:
"You are tired and know that you're travelling my way.
My carriage could carry you over the highway.
I have to say your thoughts are easily read."

Ei hymyile tyttö vaan tokaisee:
"On tie tämä pitkä ja kivinen;
ei kyyti kelleen pahaa tee,
kun aamusta iltaan kävelee,
sen käsittää kai voi jokainen.

Pidä mielessä kuitenkin, komea mies,
jos tarjous on voimassa yhä,
että orpona maailmaa kun vaeltaa,
sitä kaikenlaista kokea saa;
mulle neitsyys on vieläkin pyhä."

Ei tarinaa tähän voi lopettaa kai,
se pettäisi kuulijan pahoin.
Siis ei: koko laulusta laulaja pennin sai.

Niin lähtivät yhdessä matkaamaan
ja katsovat toisiaan salaa.
Ja ennen kuin aamu ennättää,
on ehtinyt sulaa jo kovin jää;
kuuluu naurukin tavan takaa.

Kun poika on komea ja tyttö niin heliä,
niin minkä siinä luonnolle voi?
Ei lämpöä, rakkautta tuhlata sen
se maailmaa yksin ken vaeltaa;
nyt sen sattuma kahdelle soi.

Kuin äitinsä kohdussa kaksoiset
he nukkuvat monta yötä.
Ei kuulleet raakuntaa variksen;
yönmusta lintu vain tiesi sen,

The pretty young girl without smiling said:
"The road, sir, is long through this windswept land;
so who'd refuse a carriage-ride.
For cold and fatigue will conquer pride
as you very well can understand.

But remember, remember, you handsome young man,
and know of this honour you do me,
that although I'm an orphan and I roam this land,
meeting many things I don't understand,
my maidenhead's still sacred to me."

It's clear that a song cannot finish like that.
That would disappoint all my hearers.
So no! For the singer is paid to complete his song.

She jumped in his carriage and off they went,
each secretly looked at the other.
Before the long night had turned to day,
the ice all round them had melted away.
There was even occasional laughter.

The young man was handsome and the girl was so
beautiful,
there really wasn't much they could do.
There's so little friendship and affection around,
as people who wander this world have found,
but by chance it appeared for these two.

Like two twins inside their mother's womb
they lay each night calmly dreaming.
They never hear the raven's knell;
but only he could clearly foretell,

yönmusta lintu vain tiesi sen,
että piru oli juonessa myötä.

Sillä aamuna eräänä kun herätään,
on kiintymys heillä jo suuri;
niin kertovat toisilleen nimensä,
koko sukunsa, äitinsä, isänsä;
tässä tehtiinkin erehdys juuri.

Miksi kohtelee elämä perhettä niin?
Kuin akanat tuuleen se viskoo.
Tulos karmea nähdään tässä näin:
tässä makaa armaasti sylkikkäin
ilmiselvästi veli ja sisko.

Sanoo poika silmissä kostea huntu:
"No ilmankos minusta koko ajan tuntu,
että sinä olet niin tuttu.
Senhän jokainen arvata voi,
kell' luoja hitusen järkeä soi,
että tulee tästä sotkuinen juttu."

Sanoo tyttö kauhun katsannolla:
"Pahinta kaikesta saattaa olla,
sen tietää kuukauden päästä vasta,
että jälkeen moisen lemmentyön
ja yhdessä vietetyn rakkauden yön
minä kannan veljeni lasta."

Mihin neitonen rukka nyt kulkea voi?
On yksi tie auki ja senpä vuoksi,
kun väärä rakkaus sydämen särki,

but only he could quite clearly tell
that the evil powers of darkness were scheming.

For one beautiful morning when they awoke
where love and affection had bound them,
and each asked the other, it seemed a game,
which his tribe was and what was his father's name.
A mistake, for now tragedy found them.

Why does fate treat an innocent family so?
It scatters them hither and thither.
And the dreadful result was witnessed there,
as they lay close by one they held so dear.
She was his sister, he was her brother.

And the boy then whispered, his eyes wet with crying:
"I felt that I knew you, your smiles and your sighing,
some familiar feeling beat faster.
Now, alack, it's as clear as can be,
it's clear to innocent fools such as we.
Life has caught us in a web of disaster."

The maiden spoke, staring round in terror:
"But there may still be a far worse horror,
and when a month's over I'll discover
if the end of love's impassioned flights,
the end of the days and the long torrid nights
is a child by my own brother!"

Tell me, where can the poor creature run away to?
There's only one ending with catch and hold her,
since passionate love has been to take her,

ei kestänyt sitä tyttösen järki:
hän koskeen kuolemaan juoksi.

Ei laatinut laulaja tarinaa lain,
sen on kertonut elämä itse.
Pennin arvoinen lauluni silti on kai?

Välisoitto

5. kohta

7 Äiti

Häntä vaivaa joku.
Hänen ajatuksensa ovat kaukana täältä.
Oletko sinä hereillä?

Kullervo

Minä näin sisareni Ainikin.
Unessako se oli. Vai oliko se totta.
Oli se totta kuin uni.
Aina sinä aamulla yrität herätä
ja uskoa, että minkä unessa näit,
ei muka ollut totta.
Hän oli kaunis, minun sisareni.

Äiti

Hän ei ole hereillä!
Mieheni Kalervo, katso poikaasi.
Etkö näe mikä häntä vaivaa.

Kalervo

Ihmistä katsoessa on
minulla aina ollut heikko näkö.

the horror of what she's done comes to break her,
the rushing rapids enfold her.

It wasn't the singer who wove you this song,
for the fact is, it wove it itself.
But perhaps it is still worth a penny or so?

Interlude

Scene 5

Mother

Something's made him worried.
I can see that his thoughts are far away in the distance.
Kullervo, have you woken yet?

Kullervo

She was there, my sister Ainikki.
Did I sleep? Was I dreaming? Or did I really see her?
For it seemed true as a dream is.
Often I wake up in the morning sun trying to convince
myself
that the things I see when I'm dreaming
are in fact not all true.
Oh, she was so beautiful, my sweet sister.

Mother

He still hasn't woken yet!
Husband, Kalervo, look how pale he is.
Must I tell you? Can't you see that he's ill?

Kalervo

When I have had to see men,
I've always had trouble as my sight is feeble.

En näe tätäkään miestä jota
sinä kutsut minun pojakseni.
En voi katsoa.
Kun minun poikani syntyi ja näki tämän maailman,
hän kirkaisi ja pyrki takaisin äitinsä kohtuun.
Hän on yhä siellä.
Tuota miestä en tunne.

Kullervo

Vielä sinä minusta pääset!

Kalervo

Minä usein mietin millaista
oli elämä ennen kuin hän tuli taloon.

Kullervo

Kyllä sinä minusta pääset,
mutta kuule ensin mitä sinulle sanon:
sinun tyttäresi Ainikki on kuollut.
Otti hengen itseltään.
Minä näin. Omin silmin.
Seisoin vieressä.

Äiti

Kullervo, herää!
Sinä näet unta!

Sisar

Tapoitko sinä hänetkin, Ainikin?

I cannot see this one either
though you always say that he's my son, my true son.
I do not see him. When my son was born
and he saw this cruel world, he screamed so hard,
screamed so to show he wanted to climb back inside
your womb.
He is still there, he is still there inside you.
This impostor isn't my son.

Kullervo

You will soon be free of me!

Kalervo

Oh, I often think of what life was like
before he came into our calm smooth existence.

Kullervo

You'll soon be released from me.
Only first you both have to hear what I'll tell you:
your child, your daughter Ainikki is dead,
and she took her own life.
This I saw, with my own eyes,
for I was with her.

Mother

Kullervo! Wake up!
For you must be dreaming!

Sister

Did you then murder her as well, Ainikki?

Kullervo

Tapoin. Tai en.

En tappanut.

8 Tapasin hänet metsässä.

Kaukana täältä, kauniin tytön.

Minä makasin hänet.

Myöhemmin ymmärsin miksi

hän oli minulle niin rakas ja tuttu.

Hän oli minun sisareni.

Kun asia hänelle selvisi,

hän tappoi itsensä.

Se siitä.

Sen pituinen se. Ei muuta.

Niin että Kalervo,

turhaan sinä enää odotat

tytärtäsi tulevaksi.

Hän ei enää tule.

Äiti

Kullervo, poikani,

lähde pois.

Lähde pois täältä.

Mene jonnekin kauas, kauas.

Elä siellä elämäsi loppuun

hiljaa, rauhassa ja varovasti.

Älä sano kuka olet, mistä tulet.

Sisar ja Kalervo

Mene pois!

Lähde talosta!

Kullervo

I did, perhaps.

I didn't, though.

I met her on the forest slopes,

far from our homestead, such a sweet girl.

There together we made love.

Later on, though, somehow I realised

why she was so familiar and so appealing.

Because she was my sister, your child,

and then when the truth finally dawned on her,

the poor girl drowned herself.

She did it.

That's all that happened, it's over.

It's done with, Kalervo.

No more, no more, you should wait for her no more.

No, she'll never come again here.

No, not any longer.

Mother

Kullervo, oh, my son,

go away,

away from here.

You will have to go somewhere far, far away.

You must live there wrapped in peace and quiet,

being cautious for the rest of your life.

Don't say who you are, my child, nor where from.

Sister and Kalervo

Go now, go!

Leave us, leave this house!

Kullervo

Seinä! Seinä,
siinä se on taas minun edessäni.
Minun takanani on tulinen pimeys,
joka peittää valon ja sinisen taivaan.
On tie alaspäin vielä auki. Onneksi.
Sillä vielä Unto hengittää,
syö ja nukkuu.
Minä menen ja poltan hänen talonsa.
Viimeinen pyyntö, isä.
Anna minulle aseesi.

Kalervo

Mielelläni sen annan.
Kun kaksi petoa kohtaa, voi hyvällä
onnella molemmille käydä huonosti.

Äiti

Älä mene!
Ne ottavat sinut ja tappavat!

Kullervo

Itketkö, isä,
minua kun kuulet kuolleheksi?

Kalervo

En itke.
Parempaa poikaa itkisin.

Kullervo

Itketkö, sisko,
minua jos kuulet kuolleheksi?

Kullervo

A wall! A wall!
There it is again. There's a wall before me,
and behind me there is that great fiery darkness
that covers up the sunlight and blots out the heavens.
The path that leads downwards is open, luckily.
For you see, Unto still is there,
still breathes, eats, sleeps.
I shall go and burn down his homestead, demolish it.
One last request, father,
give me your great iron sword.

Kalervo

Certainly, with great pleasure,
for when two predators meet they will hopefully
fight thus destroying each other.

Mother

Must you leave me?
They will come and kill you!

Kullervo

And will you weep for me
when I'm dead and gone, my father?

Kalervo

I will not.
I'd weep if I'd a better son.

Kullervo

And will you weep for me
when I'm dead and gone, my sister?

Sisar

En minä sinua itke.
Parempaa veljeä itkinsin.

Kullervo

Itketkö sinä, äiti,
minua jos kuulet kuolleheksi?

10 Äiti

Itkenkö minä sinua?
Itkenkö minä sinua?
Et sinä ymmärrä äidin mieltä,
kun sinä tuota kysyt.
Aina minä sinua itkinsin.
Aina minä sinua itkinsin.
Kuinka voisin olla itkemättä?
Itkenpä minä sinua.
Itkenpä minä sinua
kun kuulen kuolleheksi.
Kuinka en sinua itkisi!
Itken tulville tupamme,
siltalauat lainehille.
Lumet itken iljanteiksi,
iljenet suliksi maiksi,
sulat maat vihottaviksi,
vihottavat viereviksi.
Lumet itken iljanteiksi,
iljenet suliksi maiksi,
sulat maat vihottaviksi,
vihottavat viereviksi.
Mit'en itkeä ilenne,
itkeä inehmisissä,

Sister

No, I would not ever mourn you.
I'd mourn a better brother.

Kullervo

Mother, will you mourn,
when you hear that I'm dead, dead and buried?

Mother

How can you ask if I'll mourn you?
How can you ask if I'll mourn you?
You do not understand how a mother
feels if you ask me such things.
Always I shall weep and shall mourn for you.
Always I shall weep and shall mourn for you.
From the moment that I hear you've died
how could I not then weep for you?
How could I not then weep for you?
By infinite weeping I will mourn you.
How could I not always weep for you?
Weep until the house is flooded,
weep until the floor is swimming,
till wintery snows are melting,
till the ground is bare and slipping,
till unfrozen landscapes burgeon,
then I'll weep through verdant springtime,
when the winter snows are melting,
when the ground is bare and slipping,
till unfrozen landscapes burgeon,
I will weep the whole verdant spring.
If I cannot keep on weeping
plaintively where there are people,

itken saunassa saloa,
yliset kulasvesille,
saunan lauat lainehille.

CD 3

6. kohtaus

1 Tiera

Ensin otetaan talosta rahat.

2. mies

Sitten viedään viinat.

1. mies

Ja naidaan naiset.

Kullervo

Te itse halusitte mukaan, miehet.

Sen parempi.

Mitä useampi nurkka syttyy,
sitä varmemmin talo palaa.

Se on minun kostoni sille talolle.

Tiera, 1. ja 2. mies

Sinun kostosi

on sinun asiasi.

Meillä on muuta mielessä.

Tiera

Ensin otetaan talosta rahat.

2. mies

Sitten viedään viinat.

in the sauna's calm I will hide,
weeping till salt tears shall flood it,
and the floor is washed with weeping.

Scene 6

Tiera

Firstly, we'll break in, take all the money.

2nd man

Then we take the liquor.

1st man

And rape the women.

Kullervo

Since you yourselves agreed to come and join me,
that's what I want,
for the more parts that you set alight,
so the better the homestead will blaze,
for that's going to be my revenge on this household.

Tiera, 1st and 2nd man

That is your affair.

Revenge is what you're after.

We have another strategy.

Tiera

Firstly we break in and take the money.

2nd man

Then we take the liquor.

1. mies

Ja naidaan naiset.

Metsästäjä

Hyvät ihmiset, keitä te olette?

Tiera

Hyviä ihmisiä.

2. mies

Hyville ihmisille.

1. mies

Pahoja ihmisiä.

Pahoille ihmisille.

Metsästäjä

Kas, Kullervohan se siinä.

Meillä on jo ollut ilo tavata.

Sepän pihalla.

Ethän suutu. Otettuani asiasta

paremmin selkoa,

selvitettyäni asian taustatekijät,

niin sanoakseni,

teit ihan oikein kun otit hengen siltä akalta.

Kullervo

Älä puhu minulle, nilkki!

Metsästäjä

Niin, ihan oikein. Nilkki.

Tuo oli naulan kantaan sanottu.

1st man

Then rape the women.

Hunter

Honest gentlemen, tell me who you are.

Tiera

Well, we are honest people.

2nd man

When there are honest people.

1st man

And we are evil people

when there are evil people.

Hunter

Ah, Kullervo, why are you here?

We already had the pleasure of meeting,
in the smith's yard.

Don't be angry. Now I've discovered
more about the facts and the circumstance,
I've been able to inquire and check thing thoroughly,
I've come to see you were perfectly justified
when you did in that silly bitch.

Kullervo

Don't you ever speak to me, moron!

Hunter

Yes, you are right there. Moron.

You've really put the whole thing perfectly.

Mutta se sepän vaimo,
sehän leipoi kiven sinun leipääsi.
Annoit sille minkä ansaitsi.

Kullervo

Tiera, järjestä tuo nuuskija pois täältä.
Meillä on töitä tehtävänä.

Tiera

Miehestä voi olla meille hyötyä.
Metsästäjä tuntee tiet ja polut.
Kuule, sinä opastat meidät
suorinta tietä Unton talolle.

Metsästäjä

Sen teen mielihyvin.
Mutta olkaa hyvä, maksu ensin.
Tämä on puhdas liikeasia. Niin se on.
Muuta tekemistä minulla
ei ole teidän kanssanne, miehet.
Helppo on arvata,
ettei teillä mielessä
ole mikään ystävyysvierailu.
Näytän tien ja pesen käteni.
Minä osaan varoa.
Olen pieni ja heikko,
mutta minulla on vikkelät jalat.

Tiera

Aj, aj, aj,
varovalla on pitkä elämä.

Look at that smith's wife,
why, she put a stone inside the bread that she baked
you.
Oh, she got what she was asking for.

Kullervo

Tiera, just you see off this snooping jackass.
We have got work that must be started.

Tiera

I think this fellow could prove of use to us,
a hunter must know of all the pathways.
Listen, will you show us the path
that leads through the forest here to Unto's house?

Hunter

I'll show you with pleasure.
There's one small condition, pay my fee first.
This is a purely business settlement, pure business.
You have got to pay me,
otherwise I will have no more dealings with you, sirs.
One thing is clear as a thing can be,
and any old fool can guess it:
yours is no friendly call.
I'll take you there, and then I'll wash my hands.
Well, one must tread warily.
Though I may be small and a weakling,
I can run with all the swiftness of lightning.

Tiera

Well, well, well,
being wary secures you long life.

2. mies

Aj, aj, aj,
ja elämä on arvokas lahja.

Tiera, 1. ja 2. mies

Aj, aj, aj,
elämä on arvokas lahja,
jota ei tuhlailla miten sattuu.

Metsästäjä

Tuo oli hyvin sanottu!

Tiera, 1. ja 2. mies

Aj, aj, aj, reipas mies.

Metsästäjä

Jonka elämää ei tuhlailla miten sattuu!

Tiera, 1. ja 2. mies

Aj, aj, aj,
viisas mies. Reipas mies.
Vähänlääntä mutta terävä.

Kullervo

Jo riittää.
Matkaan. Päivä joutuu.
Jo tänä iltana tahdon
nähdä suuren palon.

Kimmo *kaukaa, lähestyy vähitellen*

Kullervo!
Kullervo, palaa takaisin kotiin.

2nd man

Well, well, well,
long life is always something of value.

Tiera, 1st and 2nd man

Well, well, well,
life is always something of value.
And it never should be squandered, should it?

Hunter

Never, that was very well spoken!

Tiera, 1st and 2nd man

Well, well, well, what a man!

Hunter

But most life will be squandered anyhow.

Tiera, 1st and 2nd man

Well, well, well,
what a sage, what a man!
Smallish, squattish but intelligent.

Kullervo

Come on, then.
You are wasting time now.
Long before night's out I want to
see a great fire blazing.

Kimmo *distant, getting gradually nearer*

Kullervo!
Kullervo, oh come back, come back home!

Kullervo

Ei ole kauaa siitä kun kotoa läksin.
Läksin iäksi.

Kimmo

Kullervo, sinun isäsi on kuollut.

Kullervo

Kun lie kuollut,
olkoon kuollut.
"On meillä kotona ruuna
millä maahan vietäköhön."

Kimmo

Sinun sisaresi on kuollut.

Kullervo

Kun lie kuollut,
olkoon kuollut.
"On meillä kotona tamma,
millä maahan vietäköhön."

Kimmo

Kullervo, sinun äitisi on kuollut.

Kuoro

Kuollut koissa pestäköhön
Saksan saippuavesillä,
silkkihin si'eltäköhön,
palttinoihin pantakohon,
siitä maahan vietäköhön,
kalmahan katettakohon,

Kullervo

Not long ago I went from my family's homestead.
I left forever.

Kimmo

Kullervo, your poor father's dead and buried.

Kullervo

If the man's died,
so let him perish.
"The homestead houses a gelding.
To the graveyard let it drag him."

Kimmo

And your sister is dead and buried.

Kullervo

Is the girl dead?
So let her perish.
"The homestead houses a mare,
so to the graveyard let it drag her."

Kimmo

Kullervo, your poor mother's dead and buried.

Chorus

Wash her with care and love, wash her,
wash her with soap from the Saxon shore.
Wind her in fine silken wrapping,
wrap her in smooth woven linen,
carry her now forth to her grave.
Sink her in the lap of the deep earth,

itkuvirsin vietäköhön,
laulaen lasettakohon.

Kullervo

Kuinka hän kuoli? Kuinka?

Kimmo

Sinun lähtösi hänet surmasi.
Sitten Kalervo surmasi itse itsensä.
Kaksi kuollutta nähdessään
juoksi sisaresi huutaen metsään.
Ei ole häntä sen koommin nähty.

Kullervo

He ovat nyt kaikki poissa, kuolleita.
Enkö minä osaa surra? Enkö minä osaa?
En minä osaa.
Vihata minä hyvin osaan.
Siellä Unton väki elää ja voi hyvin.
On tämä hullu ja järjetön maailma!
Pahuutta se alati synnyttää, kasvattaa ja hellii.
Ei se vääryttä kosta.
Ei se kosta! Minä koston!
Me olemme matkalla taloon,
josta kaikki paha on saanut alkunsa.
Minun kostoni oli sellainen,
etten jättäisi hirttä hirren päälle.
Minun kostoni on nyt sellainen,
etten jätä siitä käärmeenpesästä
yhtään päätä katkomatta.

then fill the air with mourning song.
Mourn to the sound of our weeping.

Kullervo

How was that? Tell me, tell me.

Kimmo

She was killed by the fact that you left her.
And then Kalervo, your father, took his own life.
When she saw both her parents dead,
then your sister fled and vanished, screaming a wild cry,
and she has not been seen since that moment.

Kullervo

Now they are all gone for ever, dead and gone.
Ah, why can't I even mourn them? Don't I even know
how?
I don't know how to.
All that I do is thrive on hatred.
There is Unto's fam'ly alive, and thriving too.
This is a mad, senseless, lunatic, cruel world!
It breeds all the powers of evil, nurtures and fosters
them.
But revenge an injustice?
Oh, no, never! I'll breed revenge!
Soon we'll be there, there's the homestead,
where that hungry, pitiless evil first started,
only this time my revenge shall be
such that there's not one piece of wood left standing.
Oh, yes, this time my revenge shall be
such that every single viper curled in the nest
shall soon be decimated.

Chorus 5

2 Kuoro

Kullervo, Kalervon poika,
saip' on miekan mielehisen,
jolla kaatoi kaiken kansan,
joukon Untamon hävitti.
Kullervo, Kalervon poika,
tuvat poltteli poroksi,
kypeneiksi kyyitteli;
kivet jätti kiukahista,
pitkän pihlajan pihoista;
jätti saarnen suremahan,
ikitammen itkemähän.
Niin se teki, Kullervo, Kalervon poika.

3 Tiera

Se on ohi.
Ovatko he kaikki kuolleet?

2. mies

Kullervo tappoi Unton.
Minä näin.
Mutta kuka tappoi vaimon?

1. mies

Kullervo.
Minä näin.
Mutta kuka tappoi sen kauniimman piian?

Tiera

Kullervo. Mutta älä huoli.

Chorus 5

Chorus

Kullervo, son of Kalervo,
took the weapon that he'd asked for,
then he slaughtered all the people,
leaving all Unto's people dead.
Kullervo, son of Kalervo,
burned all those homesteads to ashes.
No trace of humans was left there.
There were only blackened hearthstones.
In the court stands a lone rowan,
and the ash-tree sadly mourning,
while the sad old oak stands weeping.
All his doing, Kullervo, son of Kalervo.

Tiera

It is over.
Have they all been slain? Are they all dead?

2nd man

Kullervo has killed Unto.
I was there.
And who was it slew his poor wife?

1st man

Kullervo.
I was there.
And who slew the prettiest maiden, the sweet one?

Tiera

Kullervo. I was there and saw it.

Onhan sinulla
siinä vielä yksi.

Tiera, 1. ja 2. mies

Kullervo ei näy.
Hän hävinnyt.
Tuli ja savu on nielaissut hänet.

Metsästäjä

Hän on tuolla, mäen harjalla.
Sieltä hän katsoo tätä palavaa helvettiä.
Hänen silmissäänkin palaa hehkuva tuli.
Hän on kauhea katsella.

Tiera, 1. ja 2. mies

Niin, se on Kullervo.

Metsästäjä

Kuulkaa, se mies ei voi
olla täysijärkinen.
Minä pelkään häntä.
Minuakin Kullervo kerran heitti
helvetin isolla kivellä.
Valehtelematta, näin isolla.

1. mies

No, mitenäs siinä sitten kävi?

Metsästäjä

Minun ajatukseni
on lintuakin vikkelmämpi
ja jalat nopeat kuin tuuli.
Niin että...

No need to worry,
there is still another.

Tiera, 1st and 2nd man

Kullervo can't be found.
He has disappeared.
Fire and smoke have engulfed him completely.

Hunter

I have seen him, up on the hill-top.
He's looking down and surveying this wild inferno.
Ruthless firelight blazes hot and red in his wide eyes.
He's wild and fearsome to look on.

Tiera, 1st and 2nd man

Yes, it is Kullervo!

Hunter

Listen, I ought to tell you
that I'm afraid of him.
He indeed is fearsome.
For example, once he threw this enormous
stone at me, can you imagine it?
He hurled it at me, the stone was like iron.

1st man

Good heavens above! And then what happened?

Hunter

Well, I had to be very cool:
my brain has got the speed of light
and my feet are faster than the wind is.
Therefore I...

Tiera

Niin että mitä?

Metsästäjä

Sitä vain että
tässä nyt olen!

Tiera

Jassoo, vai niin,
ja entä sitten?

Metsästäjä

Sitä... Sitä vain että tuo pullo,
se on ollut varsin rivakasti käytössä.

Tiera

Aha. Aha, vai niin,
no ota, hyvä mies, ota!

1. mies

Miten iso
se kivi taas olikaan?

Metsästäjä

Näin iso!

1. mies

Kuule, sinä olet aika poika
kun pääsit niin suurta kiveä pakoon.

2. mies

Rohkea kaveri.
Uskalsi katsoa metsästä

Tiera

Therefore you managed...?

Hunter

So I managed, well,
so you see I'm here.

Tiera

I see, well, well,
and what about it?

Hunter

Well, I... Well, I just mean that that bottle
has been going round among you fellows quite a lot.

Tiera

Aha, aha, I understand now.
Here, you can take it!

1st man

But the stone, though:
how big did you say it was?

Hunter

Mountainous!

1st man

Goodness, you must be quite someone
to escape a stone as gigantic as that one.

2nd man

Yes, it takes bravery,
having the nerve to look out at

tätä veristä leikkiä.
Koko ajan.

Metsästäjä

Nyt sekin on nähty,
oikea sota!

Tiera

Metsästäjä, veljeni,
otetaanpa taas ryyppy!

Metsästäjä

Sinä et ole
kuule yhtään hullumpi mies, Tiera.

Tiera

Niin on sanottu ennenkin.
Sinustakin saa aluksi ihan väärän kuvan.

Metsästäjä

Tuolta hän tulee, Kullervo!
On parasta poistua näyttämöltä.
Nämä kohtaukset eivät ole meikäläistä varten.
Hyvästi!

4 Kullervo

Tuli on kohta palanut loppuun.
Tulee kylmä ja musta yö.
Mustana sojottavat hirret
ovat porttina siihen valtakuntaan,
missä he kaikki nyt ovat,
minun vainajani.
Se oli minun sukuani,

all that hot-blooded massacre
from the forest.

Hunter

Now I have seen battle.
That was a real war!

Tiera

Master hunter, my brother,
what d'you say, let's have one more!

Hunter

You are not really
such a bad fellow after all, Tiera.

Tiera

I've been told that a million times.
One could get a faulty impression of you to start with.

Hunter

Look, he is coming, Kullervo!
It's best to disappear.
These things aren't meant for the likes of me.
Goodbye!

Kullervo

Now the fire's almost burnt itself away,
now the night will be freezing dark
and all the blackened blocks of timber
are the portals to the kingdom of darkness
where my whole tribe, my wretched kinsfolk
all have gone to.
This was, alas my tribe, my people,

ja se oli petojen suku.

Taivaaseen asti nousivat liekit,
kun heidän sudenverensä paloi.

Se on hyvä!

Ei minun sukuni kautta tämä maailma rikastunut,
siihen tarvitaan uusi ja parempi.

Kimmo! Kimmo, sinä odotat minua
niin kuin aina.

Minä tulen. Minä tulen.

Epilogi

5 Kimmo leikkii leikkihevosella

Klo-klo-klo-po-ti-klop!

Juokse hevonen.

Hyvällä viestillä on kiire.

Minun on se vietävä.

Klo-klo-klo-po-ti-klop!

Juokse hevonen.

Juokse, on kiire.

Kullervo tulee.

Kimmo

Hyvää päivää,

korkea-arvoinen vieras.

Olet tervetullut, vaikka ei minulla
ole sinulle paljonkaan aikaa.

Minut on valittu viemään sanomaa,
olen matkalla onnellisten maahan.

Siellä he ovat kaikki.

but a tribe made up of predators.

The flames rose blazing, reached upwards to heaven,
when the wolves' blood was burning.

That is better!

My fam'ly, all of my fam'ly did not ever enrich this
planet.

Now a brighter, new, better one is needed.

Kimmo! Kimmo, you are waiting to welcome me.

You're there always.

I am coming. I am coming.

Epilogue

Kimmo playing with a toy horse

Clip, clop, clippety-clop!

Gallop, little horse,

that happy message is urgent.

Well, then I must carry it.

Clip, clop, clippety-clop!

Gallop, little horse,

quickly, it's urgent.

Kullervo arrives.

Kimmo

Ah, good morning,

welcome most reverend stranger,

you are very welcome, but I must caution you
that you only can stay for a minute.

I have been chosen to bear a message,
and I'm now on my way to reach the country

of all the blessed. Listen.

Nekin jotka kuolivat ovat nousseet haudasta.
Sen ne tekivät kolmantena päivänä.
Se on kirjoihin kirjoitettu.

Kullervo

Minä en ymmärrä mitä sinä puhut.

Kimmo

Klo-klo-klo-po-ti-klop!
Juokse hevonen.
Ihminen ei saa koskaan menettää toivoaan.
Se ei sovi.
Mutta aikaa ei ole paljon.
Se kuluu, vaikka sitä aina
on jäljellä vielä vähän.
Kun katkaiset tikun kahtia,
ja sitten sen puolikkaan taas kahtia,
tikku lyhenee muttei koskaan loppu.

Kullervo

Sinä olet sairas.
Anna minä autan sinua.

Kimmo

Kiitos. On jo parempi.
Minä jo luulin että
olen menettänyt järkeni.
Kuvittelin,
että minun ystäväni Kullervo
oli kuollut.

There you can see all of them and the dead who've
arisen,
and they always do that upon the third day.
It's been written in all the books, sir.

Kullervo

Listen, I don't understand what you are saying.

Kimmo

Clip, clop, clippety-clop!
Gallop, little horse.
Listen, a man must never ever give up hope.
That's important.
But there really isn't much time left.
It goes by, but then there is always
somehow a little left us.
For instance, you break a stick in two,
and then break the half into two more pieces.
It gets shorter, but it never ends.

Kullervo

Kimmo, you are ill.
You must let me help you, little one.

Kimmo

Listen. Oh, I must thank you.
Now I feel better.
For I felt that I was almost going mad.
I imagined somehow that my friend,
my great friend Kullervo
was dead.

Kullervo

Niin, Kimmo,
hän on tässä, sinun ystäväsi!

Kimmo

Lempeä vieras,
oletko sinä nähnyt hänet?
Minun veljeni Kullervon?
Mutta kuka sinä olet?
Sinussa on jotain tuttua.

Kullervo

Niin, Kimmo!

Kimmo

Olen nähnyt sinut ennenkin.
Sinähän olet maailman vapahtaja, Kristus,
joka kannat harteillasi maailman synnit,
sinähän se opetit että jokainen puu,
joka ei kanna hyvää hedelmää,
hakataan pois ja heitetään tuleen..
Sano, onko totta,
että tehoetsinnät Jumalan löytämiseksi
on lopetettu tuloksettomina? Onko?
Eihän se silti todista,
etteikö häntä olisi olemassa?
Eihän? Eihän? Suokaa anteeksi.
Nyt minun on mentävä.
On kiire.
Klo-klo-klo-po-ti-klop!
Juokse hevonen...

Kullervo

Yes, Kimmo.
Yes, he's here, the faithful friend of your childhood!

Kimmo

Reverend stranger,
tell me truthfully, have you seen him,
seen my brother, Kullervo?
Only, well, whoever you are,
you are somehow familiar.

Kullervo

Yes, Kimmo!

Kimmo

I have seen you somewhere, haven't I?
Now I know. You're the redeemer of the world, Christ,
and you bear the sins of the world on your shoulders.
It was you who taught us that ev'ry tree
that does not carry good fruit must be cut to the ground,
chopped into bits and thrown on the fire.
Tell me, is it really true that searches to find a God
have been abandoned by the wisest of humans,
since they'll never find him. Is it?
Not that that really means that he
doesn't exists or didn't, at least in the past?
Does it? Does it? Kindly forgive me.
I have to be leaving you.
It's urgent.
Clip, clop, clippety-clop!
Gallop, little horse...

Kullervo

Sinä hymyilet, veljeni Kimmo.

Pääsit pakoon, pääsit lasten ja autuaitten
loputtoman onnen maahan.

Jää hyvästi.

He ovat nyt kaikki poissa.

Kaikki ihmiset. Maa on tyhjä,
tyhjä kuin myrskyn lakaisema sininen taivas.
Hohtava sini, puhdas rauha.

Väsyttää. Murhamiestä väsyttää.

Tuli ottaa minut,

se on vileä, se on lempeä.

Pelkäänkö minä kuolla?

Ei se voi olla elämää pahempi.

Sellainen oli maailma minulle.

Kullervo

You are smiling now, brother Kimmo.

You've escaped, you've escaped to that smiling happy
land of children and the blessed.

Goodbye to you.

And so they have all gone now,
all my family. Earth is empty,
empty as the clear blue sky is after some great gale.
Sparkling azure, calm and peaceful.

I am tired. Now at last the murd'rer's tired.

And the fire will take me.

It is cool, they say, and it's so gentle.

Am I afraid of death?

In no way could it ever be worse than life.

So that is how the world has treated me.

